

ПРАВИЛНИК
ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА И ДЕЙНОСТТА НА
„УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД ОББ”
(заглавието изменено с решение на СД от 14.04.2015 г., изм. – решение на УС от 30.08.2021 г.)

СЪДЪРЖАНИЕ

Раздел I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Наименование, управление и представителство на универсалния пенсионен фонд
Цели и принципи

Раздел II. УСЛОВИЯ ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНО ПЕНСИОННО ОСИГУРЯВАНЕ ВЪВ ФОНДА. ВИДОВЕ ПЛАЩАНИЯ

Участници във ФОНДА
Пенсионна схема и осигурителни вноски
Видове плащания
Покрити рискове
Плащания, свързани с придобито право на пенсия при навършването на възрастта по чл. 68, ал. 1 от КСО или до една година преди навършването на тази възраст
Плащания, които не са свързани с придобито право на пенсия

Раздел III. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА СКЛЮЧВАНЕ, ИЗМЕНЕНИЕ И ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ОСИГУРИТЕЛНИ ДОГОВОРИ. ДОГОВОРИ ЗА РАЗСРОЧЕНО ИЗПЛАЩАНЕ НА СРЕДСТВА ОТ ИНДИВИДУАЛНАТА ПАРТИДА

Ред за подаване на заявление за участие в универсален пенсионен фонд и ред за подаване на заявление за възобновяване на осигуряването
Заявление за участие в универсален пенсионен фонд и заявление за промяна на участие
Права на служебно разпределените лица
Осигурителен договор
Договор за разсрочено изплащане на средства от индивидуалната партида

Раздел IV. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ВОДЕНЕ НА ИНДИВИДУАЛНИТЕ ПАРТИДИ И ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИЗВЛЕЧЕНИЯ ОТ ТЯХ. ДЯЛОВЕ

Индивидуална партида
Дялове
Предоставяне информация на осигурените лица и техните наследници

Раздел V. ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ПОЛИТИКА. НАЧИН И ПЕРИОД ЗА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ДОХОДА ОТ ИНВЕСТИРАНЕ НА СРЕДСТВАТА НА ФОНДА. РЕД И НАЧИН ЗА ГАРАНТИРАНЕ НА МИНИМАЛНО РАВНИЩЕ НА ДОХОДНОСТ ОТ ИНВЕСТИРАНЕ НА СРЕДСТВАТА НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА. РЕЗЕРВ ЗА ГАРАНТИРАНЕ НА СУМАТА НА БРУТНИЯ РАЗМЕР НА ПРЕВЕДЕНИТЕ ВНОСКИ ВЪВ ФОНДА

Основни цели на инвестиционната политика
Условия и ред за извършване на изменения и допълнения в инвестиционната политика
Разпределяне на дохода от инвестирането на средствата на ФОНДА
Минимална доходност и резерви за гарантирането ѝ
Резерв за гарантиране на сумата на brutния размер на преведените вноски във ФОНДА

Раздел VI. ТАКСИ И УДРЪЖКИ, СЪБИРАНИ ОТ ДРУЖЕСТВОТО

Раздел VII. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА СРЕДСТВА В СЛУЧАИТЕ, КОИТО НЕ СА СВЪРЗАНИ ПРИДОБИТО ПРАВО НА ПЕНСИЯ

Ред за подаване и разглеждане на молби за изплащане на средства от осигурено лице при трайно намалена работоспособност, от наследници на осигурено лице, на пенсионер и наследници на лице със сключен договор за разсрочено изплащане на средства, както и на лице, осигурявано във ФОНДА след придобито право на пенсия

Раздел VIII. УСЛОВИЯ, РЕД И СРОКОВЕ ЗА ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА НАТРУПАНИТЕ СРЕДСТВА ПО ИНДИВИДУАЛНАТА ПАРТИДА

Раздел IX. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ОТПУСКАНЕ НА ПЕНСИЯ, ЕДНОКРАТНО ИЛИ РАЗСРОЧЕНО ИЗПЛАЩАНЕ. ПЕНСИОНЕН ДОГОВОР И ДОГОВОР ЗА РАЗСРОЧЕНО ИЗПЛАЩАНЕ НА СРЕДСТВА. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА РАЗМЕРА НА ПЕНСИЯТА, СЪОТВЕТНО НА РАЗСРОЧЕНОТО ИЗПЛАЩАНЕ. АКТУАЛИЗАЦИЯ И ПРЕИЗЧИСЛЯВАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОЖИЗНЕНА ПЕНСИЯ ЗА СТАРОСТ И НА РАЗСРОЧЕНОТО ПЛАЩАНЕ

Условия и ред за подаване на заявление за отпускане на пенсия, еднократно или разсрочено изплащане на средства

Пенсионен договор. Договор за разсрочено плащане.

Сключване на пенсионния договор, съответно договора за разсрочено изплащане на средства. Изплащане на пожизнената пенсия и разсроченото изплащане. Еднократно изплащане на средства при придобито право на пенсия

Общи правила при определяне на размера на пенсията, еднократното или разсроченото изплащане при придобито право на пенсия. Гарантиране на размера на натрупванията по индивидуалната партида, които се използват за изчисляване на размера на плащанията

Определяне размера на пожизнената пенсия

Определяне на размера на разсроченото плащане

Права на наследниците на пенсионерите и на лицата, които имат договори за разсрочено плащане

Актуализация и преизчисляване на допълнителната пожизнена пенсия за старост и на разсроченото плащане

Раздел X. ФОНД ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИТЕ ПЕНСИИ. ФОНД ЗА РАЗСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ. РЕЗЕРВ ЗА ГАРАНТИРАНЕ ИЗПЛАЩАНЕТО НА ПОЖИЗНЕНИТЕ ПЕНСИИ

Фонд за изплащане на пожизнените пенсии

Фонд за разсрочени плащания

Оценка на активите и пасивите на Фонда за изплащане на пожизнените пенсии и на Фонда за разсрочени плащания. Правила за инвестиране на средствата

Резерв за гарантиране изплащането на пожизнените пенсии

Раздел XI. МЕТОДИ И ПЕРИОДИЧНОСТ НА ОЦЕНКА НА АКТИВИТЕ НА ФОНДА

Раздел XII. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ДРУЖЕСТВОТО, НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА, НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ И НА ОСИГУРИТЕЛНИТЕ ПОСРЕДНИЦИ

Права и задължения на Дружеството

Права и задължения на Попечителския съвет

Права и задължения на осигурените лица

Задължения на работодателите и самоосигурените лица

Права и задължения на осигурителните посредници

XIII. ИЗМЕНЕНИЯ И ДОПЪЛНЕНИЯ НА ПРАВИЛНИКА. РЕД И НАЧИН ЗА ОБЯВИ И СЪОБЩЕНИЯ, СВЪРЗАНИ С ДЕЙНОСТТА НА ФОНДА

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

І. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Наименование, управление и представителство на универсалния пенсионен фонд (УПФ)

Чл.1. /изм. – решение на СД от 14.04.2015 г., доп. – решение на СД от 01.07.2019 г., изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ Този Правилник урежда условията, реда и начините за задължителното допълнително пенсионно осигуряване в „Универсален пенсионен фонд ОББ“ („ФОНДА“) на лица, родени след 31.12.1959 г., които са осигурени във фонд „Пенсии“, съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“, на държавното обществено осигуряване при условията и по реда на част първа от Кодекса за социално осигуряване („КСО“).

Чл.2. /изм. – решение на СД от 14.04.2015 г., изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ ФОНДЪТ се управлява и представлява от „Пенсионноосигурителна компания ОББ“ ЕАД („Дружеството“) със седалище и адрес на управление: гр. София 1404, бул. България № 49Б, вх. А, ет. 10. Дружеството притежава лиценз за осъществяване на дейност по допълнително пенсионно осигуряване № 06/03.10.2000 г.

Чл.3. Дружеството управлява и представлява ФОНДА в отношенията му с държавни органи, осигурени и всички трети лица.

Чл.4. /1/ /изм. – решение на СД от 14.04.2015 г./ ФОНДЪТ е самостоятелно юридическо лице, създадено за неопределен срок, чието имущество е отделено от имуществото на Дружеството.

/2/ /изм. – решение на ОС от 01.04.2004 г./ ФОНДЪТ не отговаря с активите си за загуби, настъпили в резултат на действия на Дружеството, както и за загуби от дейността на Дружеството.

/3/ /нова – решение на ОС от 01.04.2004 г./ Дружеството отговаря имуществено пред осигурените лица за загуби, настъпили в резултат на недобросъвестно изпълнение на задълженията му по отношение на управлението и представляването на ФОНДА.

Чл.5. /отм. – решение на ОС от 05.12.2003 г./

Цели и принципи

Чл.6. Целта на допълнителното задължително пенсионно осигуряване във ФОНДА е обезпечаване на доход чрез предоставяне на допълнителна пожизнена пенсия.

Чл.7. /изм. и доп. – решение на ОС от 01.04.2004 г.; изм. – решение на СД от 02.02.2016 г., изм. и доп. – решение на СД от 01.07.2019 г./ Дейността на ФОНДА се осъществява при спазване на принципите на задължителност на участието с изключение на лицата, осигуряващи се по реда на чл. 4б, ал. 1 от КСО във фонд „Пенсии“, съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“, юридическа самостоятелност на ФОНДА и на Дружеството, прозрачност, разделност и изключителност на дейността, разрешителен режим и държавно регулиране, задължителна периодична отчетност и разкриване на информация, лоялна конкуренция между пенсионноосигурителните дружества, представляване интересите на осигурените лица.

Чл.8. /изм. – решение на ОС от 01.04.2004 г., изм. – решение на УС от 29.07.2021 г./ Осигуряването във ФОНДА е персонално. Вноските за осигурените лица се водят в отделни индивидуални партии по индивидуален осигурителен номер.

Чл.9. В случай на несъстоятелност на Дружеството, сумите по предходния член не се включват в активите му.

ІІ. УСЛОВИЯ ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНО ПЕНСИОННО ОСИГУРЯВАНЕ ВЪВ ФОНДА. ВИДОВЕ ПЛАЩАНИЯ.

/Заглавие изм. – решение на УС от 29.07.2021 г./

Участници във ФОНДА

Чл.10. /изм. – решение на СД от 12.02.2013г.; изм. – решение на СД от 30.03.2016 г., доп. – решение на СД от 01.07.2019 г./ /1/ Всяко лице, родено след 31.12.1959 г., ако е осигурено във фонд „Пенсии“, съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“, на държавното обществено осигуряване, може да се осигурява във ФОНДА, като подаде индивидуално Заявление за участие до Дружеството и сключи осигурителен договор или като подаде Заявление за промяна на участие и сключи осигурителен договор при прехвърляне на средствата си от друг универсален пенсионен фонд.

/2/ /нова – решение на ОС от 01.04.2004 г., изм. – решение на СД от 11.11.2011 г., изм. – решение на СД от 12.02.2013 г., изм. – решение на СД от 01.07.2019 г., изм. – решение на УС от 29.07.2021 г./ Служителите в Държавна агенция „Разузнаване“, служба „Военно разузнаване“ на Министерството на отбраната и Държавна агенция „Национална сигурност“ не се осигуряват за допълнителна пенсия в универсален пенсионен фонд.

/3/ /нова – решение на СД от 30.03.2016 г., доп. – решение на СД от 01.07.2019 г./ Лицата, променили осигуряването си по реда на чл. 4б от КСО във фонд „Пенсии“, съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“, на държавното обществено осигуряване, не се осигуряват в универсален пенсионен фонд.

/4/ /нова – решение на СД от 30.03.2016 г., изм. и доп. – решение на СД от 01.07.2019 г./ Лицата, осигуряващи се по реда на чл. 46 от КСО във фонд „Пенсии“, съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“, на държавното обществено осигуряване, могат да придобият статут на осигурени във ФОНДА лица при условие, че подадат заявление до Дружеството съгласно чл. 124а, ал. 3 от КСО.

/5/ /нова – решение на СД от 30.03.2016 г.; изм. – решение на СД от 06.06.2016 г.; изм. – решение на УС от 29.07.2021 г./ Правото на избор по чл. 124а, ал. 1 от КСО може да бъде упражнено след изтичане на една година от избора по чл. 46, ал. 1 от КСО, но не по-късно от:

1. една година преди възрастта по чл. 68, ал. 1 от КСО в случай, че осигуреното лице навършва тази възраст между 1 януари 2022 г. и 31 декември 2025 г.;
2. две години преди възрастта по чл. 68, ал. 1 от КСО в случай, че осигуреното лице навършва тази възраст между 1 януари 2026 г. и 31 декември 2030 г.;
3. три години преди възрастта по чл. 68, ал. 1 от КСО в случай, че осигуреното лице навършва тази възраст между 1 януари 2031 г. и 31 декември 2035 г.;
4. четири години преди възрастта по чл. 68, ал. 1 от КСО в случай, че осигуреното лице навършва тази възраст между 1 януари 2036 г. и 31 декември 2037 г.;
5. пет години преди възрастта по чл. 68, ал. 1 от КСО в случай, че осигуреното лице навършва тази възраст след 1 януари 2038 г.

/6/ /нова – решение на СД от 30.03.2016 г.; изм. – решение на СД от 06.06.2016 г./ Правото на избор по чл. 124а, ал. 1 от КСО не може да бъде упражнено, ако на лицето е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст от държавното обществено осигуряване.

Чл.11. Осигурени лица във ФОНДА са и лицата, служебно разпределени към него по силата и реда на чл. 137, ал. 4 от КСО и съответните подзаконовни нормативни актове.

Чл.12. Осигурени във ФОНДА са лицата, на чието име и в чиято индивидуална осигурителна партида се внасят месечни парични осигурителни вноски при условията и реда на КСО и този Правилник. Осигурените лица нямат право да се осигуряват едновременно и в други универсални пенсионни фондове.

Чл.13. За извършване на дейността по допълнителното задължително пенсионно осигуряване и за управление на ФОНДА Дружеството събира такси и удържки, установени в този Правилник, в съответствие с разпоредбите на КСО.

Чл.14. /отм. – решение на ОС от 01.04.2004 г./

Чл.15. /отм. – решение на ОС от 01.04.2004 г./

Чл.16. /изм. – решение на ОС от 01.04.2004 г./ Правото на пенсия, на еднократно или на разсрочено плащане от ФОНДА се поражда независимо от броя на направените осигурителни вноски и размера на средствата, натрупани в индивидуалната осигурителна партида.

Пенсионна схема и осигурителни вноски

Чл.17. /изм. – решение на ОС от 30.05.2006 г./ Осигуряването във ФОНДА се осъществява с месечни парични осигурителни вноски, чийто размер се определя с Кодекса за социално осигуряване.

Чл.18. /изм. – решение на ОС от 30.05.2006 г., изм. – решение на СД от 12.02.2013 г., доп. – решение на СД от 01.07.2019 г./ /1/ Осигурителните вноски се внасят от работодателите – осигурители и осигурените лица в съотношение, определено в КСО. Самоосигурените лица и лицата по чл. 4а, ал. 1 от КСО се осигуряват във ФОНДА изцяло за своя сметка. Вноските се превеждат едновременно с осигурителните вноски за държавното обществено осигуряване по отделна специализирана сметка за допълнително задължително пенсионно осигуряване на Националната агенция за приходите (НАП), след което НАП ги превежда на ФОНДА при срокове и условия, определени от действащото законодателство и договор между Дружеството и НАП.

/2/ /изм. – решение на ОС от 30.05.2006 г./ При неоснователно забавяне на превода на осигурителни вноски от НАП към ФОНДА, дължимата от НАП законна лихва се разпределя по индивидуалните партиди на съответните осигурени лица.

Чл.19. /изм. – решение на ОС от 30.05.2006 г., изм. – решение на СД от 16.06.2015 г.; изм. – решение на СД от 18.08.2015 г./ Дружеството отговаря пред осигурените лица само за реално преведените от НАП осигурителни вноски.

Чл.20. Използваната от ФОНДА пенсионна схема е на капиталово – покривен принцип на база дефинирани вноски.

Чл.21. Вноските за допълнително задължително пенсионно осигуряване се натрупват в индивидуална осигурителна партида на всеки осигурен.

Чл.22. /изм. – решение на ОС от 01.04.2004 г./ Доходът, реализиран от инвестирането на средствата на ФОНДА, се натрупва и отчита по индивидуалните партиди, съгласно Раздел V от Правилника.

Чл.23. Натрупаните средства на осигуреното лице се капитализират в индивидуалната му осигурителна партида. Не се допуска преразпределяне на средства между индивидуални осигурителни партиди.

Чл.24. /изм. – решение на ОС от 01.04.2004 г./ Натрупаните средства в индивидуалните осигурителни партиди на осигурените лица не подлежат на принудително изпълнение.

Видове плащания

/Заглавие изм. – решение на УС от 29.07.2021 г./

Чл.25. /изм. – решение на УС от 29.07.2021 г./ Осигуряването във ФОНДА дава право на следните видове плащания:

1. /изм. – решение на ОС от 01.04.2004 г.; изм. – решение на СД от 09.05.2019 г.; доп. – решение на СД от 01.07.2019 г.; изм. – решение на УС от 29.07.2021 г., изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ при навършване от осигуреното лице на възрастта му по чл. 68, ал. 1 от КСО – на допълнителна лична пожизнена пенсия за старост по чл. 26, ал. 1, съответно – на разсрочено изплащане на средствата съгласно чл. 27, ал. 1 или на еднократно изплащане на средствата съгласно чл. 28, ал. 1;

2. /нова – решение на ОС от 01.04.2004 г.; изм. – решение на СД от 13.01.2012 г.; изм. – решение на СД от 09.05.2019 г.; доп. – решение на СД от 01.07.2019 г.; изм. – решение на УС от 29.07.2021 г./ на допълнителна лична пожизнена пенсия за старост до една година преди навършване от осигуреното лице на възрастта му по чл. 68, ал. 1 от КСО, при условие че натрупаните средства по индивидуалната партида на осигуреното лице позволяват отпускане на пенсия в размер не по-малък от размера на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО;

3. /предишна т. 2, изм. и доп. – решение на ОС от 13.05.2004 г., изм. – решение на СД от 11.11.2011 г.; изм. – решение на СД от 02.02.2016 г.; изм. – решение на СД от 09.05.2019 г./ на еднократно или разсрочено изплащане до 50 на сто от средствата, натрупани по индивидуалната осигурителна партида, при трайно намалена работоспособност над 89.99 на сто;

4. /предишна т. 3; изм. – решение на УС от 29.07.2021 г./ на еднократно или разсрочено изплащане на суми на наследниците на осигурено във ФОНДА лице при условията и по реда на КСО;

5. /нова – решение на УС от 29.07.2021 г., изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ на еднократно изплащане на суми на наследниците на пенсионер, в случаите, предвидени в чл. 79в, ал. 1 и 2, както и на еднократно изплащане на суми, в случаите, предвидени в чл. 79в, ал. 3, на наследниците на осигурено лице със сключен договор за разсрочено изплащане на средства, съгласно чл. 27, ал. 1,

/2/ /нова – решение на ОС от 01.04.2004 г., отм. – решение на УС от 30.08.2021 г./

Покрити рискове

/Заглавие ново – решение на УС от 30.08.2021 г./

Чл.25а. /нов – решение на УС от 30.08.2021 г./ При изплащане на допълнителна лична пожизнена пенсия за старост, Дружеството поема:

1. риска, свързан с възможността пенсионерът да живее по-дълго от очакваната продължителност на живота, въз основа на която е изчислен първоначалният размер на пенсията („биометричен риск“); и

2. риска, свързан с възможността реализираната доходност от инвестирането на средствата на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии на Дружеството да бъде по-ниска от стойността на техническия лихвен процент по чл. 79а, ал. 1, т. 3 („инвестиционен риск“).

Плащания, свързани с придобито право на пенсия при навършването на възрастта по чл. 68, ал. 1 от КСО или до една година преди навършването на тази възраст

/Заглавие ново – решение на УС от 30.08.2021 г./

Допълнителна пожизнена пенсия за старост

/Заглавие ново – решение на УС от 29.07.2021 г./

Чл.26. /отм. – решение на ОС от 01.04.2004 г.; нов – решение на УС от 29.07.2021 г./

/1/ Допълнителната пожизнена пенсия за старост представлява месечно плащане на посочена в пенсионния договор сума, дължима на пенсионера от определена в договора дата до неговата смърт, чийто размер не може да бъде по-малък от 15 на сто от минималния размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО към датата на определянето на размера ѝ.

/2/ Дружеството предоставя следните видове пожизнени пенсии:

1. пожизнена пенсия без допълнителни условия;

2. пожизнена пенсия с период на гарантирано изплащане;

3. пожизнена пенсия, включваща разсрочено изплащане на част от средствата до навършване на избрана от пенсионера възраст.

/3/ Периодът на гарантирано изплащане на пенсията по ал. 2, т. 2 може да бъде от две до 10 години в зависимост от избора на осигуреното лице.

/4/ Срокът и размерът на разсроченото плащане и размерът на пожизнената пенсия по ал. 2, т. 3 се определят в зависимост от избора на осигуреното лице, като месечният размер на разсроченото плащане към датата на определянето му не може да бъде по-голям от минималния размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО към същата дата и по-малък от 15 на сто от нейния размер.

/5/ /изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ Дружеството се задължава да изплаща допълнителна пожизнена пенсия за старост срещу прехвърляне на натрупаните средства по индивидуалната партида на лицето, сключило пенсионен договор, както и на допълнения размер на средствата в случаите по чл. 79, ал. 2 във Фонда за изплащане на пожизнени пенсии. До края на деня, в който осигуреното лице е подписало пенсионния договор, с прехвърлянето на средствата, индивидуалната партида на лицето се закрива.

Разсрочено изплащане на средства

/Заглавие ново – решение на УС от 29.07.2021 г./

Чл.27. /отм. – решение на ОС от 01.04.2004 г.; изм. – решение на УС от 29.07.2021 г./

/1/ /изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ Когато средствата по индивидуалната партида на осигуреното лице, включително след допълване по реда на чл. 79, ал. 2-5, са недостатъчни за отпускането на допълнителна пожизнена пенсия за старост в размера по чл. 26, ал. 1, но надвишават или са равни на трикратния размер на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО към датата на определяне на стойността на средствата по партидата му, осигуреното лице има право да ги получи разсрочено.

/2/ /изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ Разсроченото изплащане представлява определена в договора за разсрочено изплащане сума, платима на няколко части с еднакъв или различен размер, ежемесечно или на неравномерни периоди, съгласно приложен към договора план.

/3/ Сроктът и размерът на разсроченото плащане се определят в зависимост от избора на осигуреното лице, като месечният размер на разсроченото плащане към датата на определянето му не може да бъде по-голям от минималния размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО към същата дата и по-малък от 15 на сто от нейния размер.

/4/ /изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ Дружеството се задължава да извършва разсроченото изплащане срещу прехвърляне на натрупаните средства по индивидуалната партида на лицето, сключило договор за разсрочено изплащане, както и на допълнения размер на средствата в случаите по чл. 79, ал. 2, във Фонда за разсрочени изплащания. До края на деня, в който осигуреното лице е подписало договора за разсрочено изплащане, с прехвърлянето на средствата, индивидуалната партида на лицето се закрива.

Еднократно изплащане на средства на осигурено лице

/Заглавие ново – решение на УС от 29.07.2021 г./

Чл.28. /изм. – решение на ОС от 13.05.2004 г.; изм. – решение на УС от 29.07.2021 г./ /1/ Когато размерът на средствата по индивидуалната партида е по-малък от трикратния размер на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО, включително след допълването им по реда ал.2, те се изплащат на лицето еднократно.

/2/ /изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ Когато към датата на еднократното плащане средствата по индивидуалната партида са по-малко от сумата на brutния размер на постъпилите осигурителни вноски за съответното лице, индивидуалната партида се допълва до тази сума съгласно чл. 79, ал. 2-5 и плащането се определя въз основа на нея.

/3/ Плащането се извършва от индивидуалната партида на лицето, като с извършването му същата се закрива.

Плащания, които не са свързани с придобито право на пенсия

/Заглавие ново – решение на УС от 30.08.2021 г./

Изплащане на средства на осигурено във ФОНДА лице при трайно намалена работоспособност

/Заглавие ново – решение на УС от 29.07.2021 г./

Чл.29. /изм. – решение на ОС от 13.05.2004 г.; изм. – решение на УС от 29.07.2021 г./ /1/ При трайно намалена работоспособност над 89.99 на сто осигуреното лице има право да получи еднократно или разсрочено до 50 на сто от средствата, натрупани по индивидуалната му партида.

/2/ Правото по ал. 1 може да се упражни от осигурено лице еднократно в периода на осигуряването му.

/3/ С упражняване на правото за получаване на плащане при условията на този член, осигуреното лице си запазва правото да получи допълнителна пожизнена пенсия за старост, разсрочено изплащане или еднократно изплащане на средствата по индивидуалната му партида в случаите по чл.25, т.1 и т.2, като в случай на смърт на осигуреното лице, неизплатената част от средствата по индивидуалната му партида се изплаща на наследниците му.

Изплащане на средства на наследници на осигурено във ФОНДА лице

/Заглавие ново – решение на УС от 29.07.2021 г./

Чл.30. /изм. – решение на ОС от 13.05.2004 г.; изм. – решение на УС от 29.07.2021 г./ При смърт на осигуреното лице средствата по индивидуалната му партида във ФОНДА се изплащат еднократно или разсрочено на наследниците му по закон при съответно прилагане на чл. 3, чл. 4, ал. 1 и чл. 5 - 10а от Закона

за наследството. Средствата, дължими на низходящите на осигурения, които са починали след него, се изплащат поравно на техните низходящи, като по-близките по степен изключват по-далечните.

Изплащане на средства на наследници на пенсионер или на лице, сключило договор за разсрочено изплащане

/Заглавие ново – решение на УС от 29.07.2021 г./

Чл.31. /изм. – решение на ОС от 13.05.2004 г.; изм. – решение на УС от 29.07.2021 г./ При смърт на пенсионер с пенсия по чл.26, ал.2, т.2 и т.3, както и в случаите на смърт на осигурено лице, което има сключен договор за разсрочено изплащане на средства, наследниците му по закон при съответно прилагане на чл. 3, чл. 4, ал. 1 и чл. 5 - 10а от Закона за наследството, имат право на еднократно изплащане на суми при спазване на разпоредбите на чл.63-чл.71.

Изплащане на средства на лице, осигурявано във ФОНДА след придобиване право на пенсия

/Заглавие ново – решение на УС от 29.07.2021 г., изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./

Чл.32. /изм. – решение на УС от 29.07.2021 г./ /1/ /изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ Лице, което е продължило да упражнява трудова дейност, за което е било осигурявано във ФОНДА и след датата на сключване на пенсионен договор за допълнителна пожизнена пенсия по чл.26, съответно на договор за разсрочено изплащане на средства по чл.27, има право да получи еднократно или разсрочено средствата, натрупани по индивидуалната му партида след дата на сключване на съответния договор. За вноските, натрупани по индивидуалната партида след сключване на пенсионния договор, съответно на договора за разсрочено изплащане на средствата при придобито право на пенсия, не се прилага гаранцията по чл.79, ал. 2.

/2/ /нова – решение на УС от 30.08.2021 г./ Право да получи еднократно или разсрочено натрупаните по индивидуалната му партида средства от осигурителни вноски съгласно ал. 1, има и лице, за което след сключване на пенсионен договор по чл.26 или на договор за разсрочено изплащане на средства по чл.27, постъпят осигурителни вноски, дължими за месеца на сключване на договора или за предходни месеци.

III. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА СКЛЮЧВАНЕ, ИЗМЕНЕНИЕ И ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ОСИГУРИТЕЛНИ ДОГОВОРИ

/Заглавие изм. – решение на ОС от 01.04.2004 г.; изм. – решение на СД от 09.05.2019 г., изм. – решение на УС 29.07.2021 г./

Ред за подаване на заявление за участие в универсален пенсионен фонд и ред за подаване на заявление за възобновяване на осигуряването

/Заглавие изм. – решение на ОС от 01.04.2004 г., изм.– решение на СД от 11.11.2011 г., заглавие изм. – решение на СД от 08.09.2016 г./

Чл.33. Отношенията между осигурените лица, осигурителите и ФОНДА по допълнителното задължително пенсионно осигуряване се основават на действащото законодателство и на настоящия Правилник.

Заявление за участие в универсален пенсионен фонд

/Ново заглавие – решение на СД от 08.09.2016 г./

Чл.34./1/ /изм. – решение на ОС от 31.10.2006 г, изм. – решение на СД от 12.02.2013 г., изм. – решение на СД от 08.09.2016 г., доп. – решение на СД от 01.07.2019 г./ Всяко физическо лице родено след 31.12.1959 г., ако е осигурено във фонд „Пенсии”, съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“, на държавното обществено осигуряване при условията и по реда на част първа от КСО, и за което първоначално е възникнало задължение за осигуряване в универсален пенсионен фонд, може да подаде индивидуално Заявление за участие в универсален пенсионен фонд (по образец) до Дружеството за участие във ФОНДА. Дружеството сключва осигурителен договор до 15 дни след датата на подаване на заявлението.

/2/ /отм. – решение на СД от 11.11.2011 г./

Чл.35. /1/. /изм. – решение на ОС от 31.10.2006 г., изм.– решение на СД от 11.11.2011 г./ Заявлението за участие се подава до Дружеството в срока по чл. 137, ал. 3 от КСО по реда и при условията на Наредба 33 на Комисията.

/2/ /изм. – решение на ОС от 31.10.2006 г.; изм. – решение на СД от 12.02.2013 г.; изм. – решение на СД от 10.10.2014 г., изм. – решение на СД от 01.07.2019 г./ Заявлението за участие се подава от лицето в офис на Дружеството, чрез осигурителен посредник или като електронен документ по реда на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги („ЗЕДЕУУ“). Когато заявлението за участие се подава на хартиен носител, подписът на лицето върху първия екземпляр се удостоверява с нотариална заверка. Дружеството оказва съдействие на лицето при извършване на всички действия, свързани с подаване на заявлението, и му предоставя актуална писмена информация по образец.

/3/ /нова – решение на ОС от 31.10.2006 г.; изм. – решение на СД от 09.05.2019 г./ Когато заявлението за участие се подава чрез осигурителен посредник, той задължително представя на лицето документ по чл. 123г, ал. 12 от КСО, който го легитимира при упражняване на дейността по приемане на заявления за участие и сключване на осигурителни договори от името и за сметка на Дружеството.

/4/ /нова – решение на ОС от 31.10.2006 г., изм. – решение на СД от 12.02.2013 г.; изм. – решение на СД от 10.10.2014 г./ Дружеството не приема и връща заявление за участие на хартиен носител, което е без нотариална заверка на подписа, електронно заявление, което не е подписано с квалифициран електронен подпис на осигуреното лице, както и заявление с непълнени данни и/ или с поправки, когато в резултат на тези непълноти и поправки не може да бъде идентифицирано лицето, подало заявлението, или необходимите данни не могат да бъдат вписани в регистъра по ал 8. Във всеки отделен случай, Дружеството уведомява лицето за конкретната причина, поради която заявлението му за участие не е прието.

/5/ /нова – решение на СД от 12.02.2013 г./ Лицето, което приема заявлението за участие, му поставя входящ номер и дата и попълва определените за Дружеството данни.

/6/ /предишна ал. 5, изм. – решение на СД от 12.02.2013 г./ Когато заявлението за участие е подадено на хартиен носител, служителят на Дружеството удостоверява приемането му с име, длъжност и подпис, а осигурителният посредник – с име, служебен номер и подпис, след което връща незабавно втория екземпляр от заявлението на лицето, което го е подало. Първият екземпляр остава за Дружеството, а третият се изпраща до 20-о число на текущия месец на НАП.

/7/ /нова – решение на СД от 12.02.2013 г./ Когато заявлението за участие е подадено като електронен документ, електронно копие от него, подписано с електронния подпис на Дружеството, се изпраща на лицето на посочената в електронния му подпис електронна поща незабавно след получаване на заявлението в Дружеството, съответно – на първия работен ден след тази дата при подаването му в извънработно време или в неработен ден, а на НАП се изпраща до 20-о число на текущия месец.

/8/ /предишна ал. 6, изм. – решение на СД от 12.02.2013 г., изм. – решение на СД от 08.09.2016 г./ Заявленията за участие се вписват в електронен регистър, който Дружеството води в централния си офис. Данните, които подлежат на регистриране, се определят съгласно чл. 6, ал. 4 на Наредба 33 на Комисията. Вписването на заявлението в електронния регистър се извършва в срок до три работни дни от деня на подаването му от лицето, за което е възникнало задължение за осигуряване.

/9/ /предишна ал. 7, изм. – решение на СД от 12.02.2013 г., изм. – решение на СД от 08.09.2016 г./ При констатиране на грешки в заявления за участие НАП ги връща на Дружеството в 15-дневен срок от получаването, като изпраща по електронен път и списък на лицата, подали тези заявления. Дружеството уведомява лицата с върнати заявления и им разяснява начина за отстраняване на констатираните грешки, с писмо с обратна разписка или чрез осигурителен посредник – писмено срещу подпис, в седемдневен срок от получаването на заявленията от НАП.

/10/ /предишна ал. 8 – решение на СД от 12.02.2013 г., изм. – решение на СД от 08.09.2016 г./ НАП изготвя списък на лицата, за които е установено, че не подлежат на осигуряване във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване като го изпраща по електронен път на Дружество в договорен с него срок и едновременно с това връща съответните заявления за участие, на които отбелязва, че са невалидни. Дружеството уведомява лицата, чиито заявления са невалидни с писмо с обратна разписка или чрез осигурителен посредник – писмено срещу подпис, в седемдневен срок от получаването на заявленията от НАП.

/11/ /нова – решение на СД от 12.02.2013 г./ Осигурените във ФОНДА лица са длъжни да уведомяват Дружеството за всяка промяна в личните си данни, записани в подаденото от тях заявление за участие, като прилагат и копия от документите, удостоверяващи съответните обстоятелства.

/12/ /нова – решение на СД от 10.10.2014 г., изм. – решение на СД от 08.09.2016 г.; изм. – решение на СД от 09.05.2019 г., доп. – решение на СД от 01.07.2019 г./ Дружеството съхранява всяко заявление за участие и свързаните с него документи през целия период на съществуване на осигурителното правоотношение със съответното осигурено лице, както и за срок от 50 (петдесет) години след прекратяването на това правоотношение. В случай, че осигурителното правоотношение със съответното лице не е възникнало, заявлението за участие и свързаните с него документи се съхраняват за срок от 2 (две) години от получаване на заявлението.

Заявление за възобновяване на осигуряването в универсален пенсионен фонд

Чл. 36. /нов текст – решение на СД от 08.09.2016 г./ /1/ Лице, което желае да се осигурява във ФОНДА при условията на чл. 10, ал. 4 от Правилника, подава заявление за възобновяване на осигуряването (по образец) до Дружеството.

/2/ /изм. – решение на СД от 01.07.2019 г./ Заявлението за възобновяване на осигуряването се подава от лицето в офис на Дружество чрез осигурителен посредник или като електронен документ по реда на ЗЕДЕУУ. Дружеството оказва съдействие на лицето при извършване на всички действия, свързани с подаване на заявлението, и му предоставя актуална писмена информация по образец. Когато заявлението за

възобновяване на осигуряването се подава на хартиен носител, подписът на лицето върху първия екземпляр се удостоверява с нотариална заверка. Когато заявлението за възобновяване на осигуряването се съставя като електронен документ с квалифициран електронен подпис, се спазват изискванията по ЗЕДЕУУ.

/3/ Дружеството не приема и връща заявление за възобновяване на осигуряването на хартиен носител, което е без нотариална заверка на подписа, електронно заявление, което не е подписано с квалифициран електронен подпис на осигуреното лице, както и заявление с непълнени данни и/или с поправки, когато в резултат на тези непълноти и поправки не може да бъде идентифицирано лицето, подало заявлението, или не могат да бъдат вписани в регистъра по ал. 9. Във всеки отделен случай Дружеството уведомява лицето за конкретната причина, поради която заявлението му за възобновяване на осигуряването не е прието.

/4/ Лицето, което приема заявлението за възобновяване на осигуряването, му поставя входящ номер и дата и попълва определените за дружеството данни. Когато заявлението е подадено:

1. на хартиен носител – служителят на Дружеството удостоверява приемането му с име, длъжност и подпис, а осигурителният посредник – с име, служебен номер и подпис, след което връща незабавно втория екземпляр от заявлението на лицето, което го е подало, а първият екземпляр остава за Дружеството;

2. като електронен документ – електронно копие от него, подписано с електронния подпис на Дружеството, се изпраща на лицето на посочената в електронния му подпис електронна поща незабавно след получаване на заявлението в Дружеството, съответно – на първия работен ден след тази дата при подаването му в извънработно време или в неработен ден.

/5/ /изм. – решение на СД от 01.07.2019 г./ Едновременно с подаване на заявлението за възобновяване на осигуряването лицето подписва и осигурителен договор с Дружеството. Договорът поражда действие от първо число на месеца, следващ месеца на подаване на заявлението по ал. 1, при условие че са изпълнени изискванията на чл. 124а, ал. 1 и 2 КСО. От този момент започва да тече срокът по чл. 73, ал. 1 от Правилника.

/6/ Дружеството предоставя на НАП информация за приетите заявления за възобновяване на осигуряването до първо число, съответно – до първия работен ден от месеца, следващ месеца на подаването им.

/7/ След проверка на получената по ал. 6 информация, НАП изпраща на Дружеството информация относно заявленията, които са невалидни, в срок до 15-о число на месеца, следващ месеца на подаването им. Дружество уведомява лицата с невалидни заявления, като посочва и основанието за това, с писмо с обратна разписка или чрез осигурителен посредник – писмено срещу подпис в седемдневен срок след получаване на информацията от НАП.

/8/ Прехвърлянето на средствата за лицата с валидни заявления се извършва от НАП в едномесечен срок от подадената по ал. 6 информация от Дружеството.

/9/ Заявленията за възобновяване на осигуряването се вписват в електронен регистър, който Дружеството води в централния си офис. Данните, които подлежат на регистриране, се определят съгласно чл. 6, ал. 5 на Наредба 33 на Комисията. Вписването на заявлението в електронния регистър се извършва в срок до три работни дни от деня на подаването му от лицето, което желае да се осигурява във ФОНДА.

/10/ Осигурените във ФОНДА лица са длъжни да уведомяват Дружеството за всяка промяна в личните си данни, записани в подаденото от тях заявление за възобновяване на осигуряването, като прилагат и копия от документите, удостоверяващи съответните обстоятелства.

/11/ /изм. – решение на СД от 09.05.2019 г., доп. – решение на СД от 01.07.2019 г./ Дружеството съхранява всяко заявление за възобновяване на осигуряването, и свързаните с него документи през целия период на съществуване на осигурителното правоотношение със съответното осигурено лице, както и за срок от 50 (петдесет) години след прекратяването на това правоотношение. В случай, че осигурителното правоотношение със съответното лице не е възникнало, заявлението за възобновяване на осигуряването и свързаните с него документи се съхраняват за срок от 2 (две) години от получаване на заявлението.

Права на служебно разпределените лица

Чл.36а. /предишен чл. 36, изм. – решение на СД от 08.09.2016 г./ Лицата, чието участие във ФОНДА възниква на базата на служебно разпределение ползват същите права както лица, избрали да бъдат осигурявани във ФОНДА чрез подаване на индивидуално Заявление.

Осигурителен договор

/Заглавие ново – решение на ОС от 01.04.2004 г./

Чл.37. /1/ /изм. – решение на ОС от 01.04.2004 г.; изм. – решение на СД от 09.05.2019 г./ Договорът за осигуряване във ФОНДА е безсрочен и се съставя и подписва в два екземпляра - по един за всяка от страните.

/2/ /изм. – решение на СД от 09.05.2019 г./ Осигурителният договор урежда отношенията между Дружеството и осигуреното лице и задължително съдържа:

1. данни за страните по договора:

а) имената на осигуреното лице по документ за самоличност и ЕГН или аналогични данни за чуждестранното лице;

б) наименованието, седалището, адреса на управление, пенсионната лицензия и търговската регистрация на Дружеството;

2. наименованието, съдебната регистрация и единния идентификационен код на ФОНДА;

3. датата и входящия номер на заявлението за участие, за промяна на участието или за възобновяване на осигуряването, съответно номера и датата на протокола за служебното разпределение;

4. предмета и обхвата на осигуряването;

5. размера на осигурителната вноска;

6. размера на таксите и на удръжките;

7. правата и задълженията на страните по договора и на наследниците на осигуреното лице;

8. реда и начина за получаване на информация;

9. датата на сключване на осигурителния договор и условията за влизането му в сила;

10. условията за прекратяване на договора;

11. имената по документ за самоличност и служебния номер в Дружеството на осигурителния посредник, съответно на упълномощеното лице от осигурителен посредник - юридическо лице, в случаите, когато договорът се сключва с посредничеството му.

Чл.38. /отм. – решение на СД от 09.05.2019 г./

Чл.39. /изм. – решение на СД от 09.05.2019 г./ При сключване на осигурителен договор осигуреното лице получава, при поискване срещу подпис, заверено копие от Правилника на ФОНДА и от неговата инвестиционна политика, действащи към датата на сключване на договора.

Чл.40. При набиране на Заявления и сключване на осигурителни договори Дружеството може да ползва осигурителни посредници – физически и/ или юридически лица.

Чл.41. /отм. – решение на ОС от 01.04.2004 г./

Чл.42. /отм. – решение на ОС от 01.04.2004 г./

Чл.43. /отм. – решение на ОС от 01.04.2004 г./

Чл.44. /изм. изцяло – решение на СД от 01.07.2019 г./ 1/ Осигурителният договор се прекратява:

а) при еднократно изплащане на натрупаните средства по индивидуалната осигурителна партида по реда и при условията на КСО и този Правилник – от датата на изплащане;

б) при прехвърляне на средствата в друг универсален пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, в случай на прехвърляне на натрупаните средства по индивидуална осигурителна партида в друг универсален пенсионен фонд по реда и при условията на КСО, съответните подзаконовни нормативни актове и този Правилник – от датата на прехвърляне на средствата;

в) /изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ при сключване на пенсионен договор или на договор за разсрочено изплащане от Фонда за разсрочени плащания – от датата на сключване на договора;

г) при смърт на осигуреното лице – от датата на смъртта;

д) при промяна на осигуряването от допълнително задължително пенсионно осигуряване в универсален пенсионен фонд във фонд „Пенсии“, съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“ на държавното обществено осигуряване – от първо число на месеца, следващ месеца на подаване на заявлението за промяна на осигуряването;

е) при прехвърляне на средствата от индивидуалната партида на осигуреното лице в пенсионна схема съгласно чл. 343а, ал. 1, т. 2 от КСО и съгласно чл. 343е, ал. 1 от КСО – от датата на прехвърляне на средствата.

/2/ С прекратяването на осигурителния договор се прекратява и осигурителното правоотношение.

Чл.44а. /нов – решение на СД от 09.05.2019 г., изм. – решение на СД от 01.07.2019 г./ В случаите на осигурително правоотношение, възникнало на основание на служебно разпределение, когато между осигуреното лице и Дружеството няма сключен осигурителен договор, осигурителното правоотношение между осигуреното лице и Дружеството се прекратява при условията, посочени в чл. 44, ал. 1.

Чл.45. Изменения и допълнения в условията за допълнителното задължително пенсионно осигуряване във ФОНДА се извършват въз основа промяна на действащото законодателство и/ или промяна на този Правилник и осигурителните договори.

Чл.46. /изм. – решение на ОС от 01.04.2004 г.; изм. – решение на СД от 09.05.2019 г./ Когато измененията или допълненията се налагат от промени в този Правилник, същите влизат в сила от датата на влизане в сила на измененията на Правилника, след съответно одобрение от Комисията.

Чл.47. /отм. – решение на ОС от 01.04.2004 г./

Договор за разсрочено изплащане на средства от индивидуалната партида

/Заглавие ново – решение на ОС от 01.04.2004 г. изм. – решение на УС от 29.07.2021 г./

Чл. 47а. /нов – решение на ОС от 01.04.2004 г.; изм. изцяло – решение на УС от 29.07.2021 г./

/1/ /изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ При възникване на правото по чл.29, чл.30 или чл.32, и при заявено желание от осигурено във ФОНДА лице или наследник на осигурено във ФОНДА лице, между

Дружеството и получателя на средствата се сключва договор за разсрочено изплащане на средства от индивидуалната партида.

/2/ Срокът, периодичността и размерът на разсроченото плащане се определят в зависимост от избора на правоимащото лице, като месечният размер на разсроченото плащане към датата на определянето му не може да бъде по-голям от минималния размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО към същата дата и по-малък от 15 на сто от нейния размер.

/3/ Договорът за разсрочено изплащане се сключва в писмена форма и задължително съдържа:

1. /изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ наименованието, седалището, адреса на управление, търговската регистрация, номера и датата на пенсионната лицензия и единния идентификационен код на Дружеството и наименованието и единния идентификационен код на ФОНДА;

2. имената и личните данни на осигуреното лице, съответно на неговия наследник;

3. план за извършване на плащанията;

4. реда и начина за извършване на плащанията;

5. правата на наследниците на лицето, получаващо плащанията;

6. реда и начина за предоставяне на информация на страните по договора;

7. разходите по изплащането;

8. условията за изменение и прекратяване на договора.

/4/ Договорът за разсрочено изплащане се прекратява:

1. при изтичане срока на договора;

2. при смърт на лицето;

3. при постъпило искане от лицето за прекратяване на разсрочено изплащане.

4. при изчерпване на средствата от индивидуалната партида.

Договор за разсрочено изплащане

/Заглавие ново – решение на СД от 01.07.2019 г., отм.– решение на УС от 29.07.2021 г /

Чл. 47б. /нов – решение на СД от 09.05.2019 г.; отм. – решение на УС от 29.07.2021 г./

IV. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ВОДЕНЕ НА ИНДИВИДУАЛНИТЕ ПАРТИДИ И ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИЗВЛЕЧЕНИЯ ОТ ТЯХ. ДЯЛОВЕ

/Заглавие доп. – решение на ОС от 01.04.2004 г./

Индивидуална партида

/Заглавие ново – решение на ОС от 01.04.2004 г./

Чл.48. /изм. – решение на ОС от 01.04.2004 г., изм. – решение на СД от 01.07.2019 г./ По индивидуалната партида на всяко осигурено лице се записват и натрупват към датата на постъпването им по сметката на ФОНДА:

1. вноските за допълнително задължително пенсионно осигуряване и внесените суми от лихви върху тях;

2. средствата, прехвърлени от друг фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване;

3. средствата, преведени от Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система.

Чл.49. /1/ /изм.-решение на ОС от 30.05.2006 г./ Партидата се заверява с размера на вноската, посочена в подадената от НАП справка, намалена с размера на удържката по чл.61, ал.1, т.1 от Правилника. Индивидуалната партида на всяко осигурено във ФОНДА лице съдържа:

1. /изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ имената, ЕГН и постоянен адрес на лицето;

2. номер и дата на осигурителния договор, съответно номер и дата на протокола за служебно разпределение на лицето;

3. дата и размер на постъпилите осигурителни вноски и броя дялове, съответстващи на всяка вноска и стойността на един дял, при която е определен броят на дяловете;

4. дата и размер на прехвърлените средства от и към индивидуалната партида, броя дялове, съответстващи на прехвърлените средства, стойността на един дял, при която е определен броят на дяловете;

5. дата и размер на изплатените средства, броят дялове, съответстващи на изплатените средства и стойността на един дял, при която е определен броят на дяловете;

6. дата и размер на удържаните такси.

/2/ /нова – решение на ОС от 01.04.2004 г./ При сключване на пенсионен договор в партидата се отразяват номер и дата на пенсионния договор.

Чл.50. /отм. – решение на ОС от 01.04.2004 г. /

Чл.51. /изм. – решение на ОС от 01.04.2004 г.; изм. – решение на СД от 30.03.2016 г.; изм. – решение на СД от 09.05.2019 г., изм. – решение на УС от 29.07.2021 г., изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./

Партидите се закриват при еднократно изтегляне (изплащане) на натрупаните средства, след последното плащане на суми в случаите на разсрочено плащане, в деня на подписване на пенсионен договор при прехвърляне на натрупаните средства във Фонда за изплащане на пожизнени пенсии или съответно в деня на подписване на договор за разсрочено изплащане при прехвърляне на натрупаните средства във Фонда за разсрочени изплащания, при прехвърляне на натрупаните средства в друг универсален пенсионен фонд или на първо число, съответно – на първия работен ден от месеца, следващ месеца на подаване на заявление за промяна на осигуряването по реда на чл. 46 от КСО.

Дялове

/Заглавие ново – решение на ОС от 01.04.2004 г./

Чл.51а /нов – решение на ОС от 01.04.2004 г./ /1/ Считано от 01.07.2004 г. индивидуалните партии се водят в лева и в дялове.

/2/ /изм. и доп. – решение на СД от 01.07.2019 г./ Вноските във ФОНДА, средствата, прехвърлени от друг универсален пенсионен фонд, както и другите постъпили в партията суми се отчитат в дялове и части от дялове.

/3/ Размерът на средствата, натрупани по индивидуалната партия на осигурено лице, се определя като произведение от броя дялове и стойността на един дял за съответния работен ден. Доходът от инвестирането на средствата се включва при определяне на стойността на един дял.

/4/ Дяловете са пропорционални равни части от нетните активи на ФОНДА. Стойността на един дял се изчислява за всеки работен ден с точност до петия знак след десетичната точка и е валидна само за този ден. Стойността на един дял за работния ден се обявява от Дружеството до 18 ч. на същия ден в офисите на Дружеството и в интернет – страницата му.

/5/ Стойността на един дял, валидна за последния работен ден на всеки месец, се обявява в централен ежедневник на третия работен ден на следващия месец. Централният ежедневник се обявява в офисите на Дружеството и в интернет – страницата му.

Чл.51б. /нов – решение на ОС от 01.04.2004 г./ /1/ Стойността на един дял за работния ден се изчислява, като стойността на нетните активи на ФОНДА към края на предходния работен ден се раздели на общия брой на дяловете на ФОНДА към края на предходния работен ден. Стойността на един дял, валидна за 01.07.2004 г., е 1 /един/ лев.

/2/ Общият брой на дяловете на ФОНДА е равен на сумата от дяловете, записани по индивидуалните партии, дяловете, записани в партията на резерва за гарантиране на минималната доходност, и дяловете в неперсонифицираната партия.

Чл.51в. /нов – решение на ОС от 01.04.2004 г./ /1/ Броят на дяловете и частите от дялове, в които са определени средствата, натрупани по индивидуалната партия на всяко осигурено лице, се увеличават с броя на дялове и частите от дялове, съответстващи на всяка постъпила по индивидуалната партия нетна вноска или прехвърлена сума и се намаляват с броя дялове, съответстващи на всяко изтегляне, плащане или на прехвърлени средства в друг фонд.

/2/ Броят на дяловете и частите от дялове, съответстващи на всяка постъпила по индивидуалната партия нетна вноска или прехвърлена сума, се изчисляват, като нетният размер на вноската или прехвърлената сума се раздели на стойността на един дял, валидна за деня на постъпването им.

/3/ /нова – решение на УС от 30.08.2021 г./ Броят на дяловете и частите от дялове, съответстващи на всяка постъпила сума за допълване на индивидуалната партия във ФОНДА до brutния размер на преведените осигурителни вноски, се изчисляват, като размерът на прехвърлените средства от резерва за гарантиране на brutните вноски се раздели на стойността на един дял, валидна за деня, предхождащ деня на прехвърлянето.

Чл.51г. /изм. и доп. – решение на ОС от 14.07.2006 г., изм. – решение на УС от 29.07.2021 г., изм. - решение на УС от 30.08.2021 г / Броят на дяловете и частите от дялове, съответстващи на всяко плащане от индивидуалната партия по банков път или на прехвърляне на средства в друг фонд, съответно във фонд за извършване на плащания, се определя, като сумата на дължимото плащане се раздели на стойността на един дял, валидна за деня, предхождащ деня на плащането или прехвърлянето. С така определения брой дялове и части от дялове се намалява броят дялове по партията. При изплащане на средствата, в деня на издаване на разпореждането за изплащане Дружеството подава до банката – попечител на ФОНДА, нареждане за превод на средствата от индивидуалната партия по сметка на осигуреното лице или на наследниците на починало осигурено лице.

Чл.51д. /1/ /изм. и доп. – решение на ОС от 14.07.2006 г., изм. – решение на УС от 29.07.2021 г, изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ При еднократно изплащане на средства от партията в брой броят дялове и части от дялове, с които се намалява броят дялове по индивидуалната партия, се определя към момента на издаване на разпореждането за изплащане, като сумата на дължимото плащане се раздели на стойността на един дял, валидна за работния ден, предхождащ деня на издаване на разпореждането.

/2/ /изм. и доп. – решение на ОС от 14.07.2006 г., изм. – решение на УС от 30.08.2021 г / При разсрочено изплащане на средства от индивидуалната партия по чл.29, чл.30 и чл.32 в брой броят дялове и части от дялове, с които се намалява броят дялове по индивидуалната партия, се определя:

1. за първото плащане – към момента на издаване на разпореждането за изплащане, като сумата на дължимото плащане се раздели на стойността на един дял, валидна за работния ден, предхождащ деня на издаване на разпореждането за изплащане;

2. за всяко следващо плащане – към първия работен ден на месеца, през който то е дължимо, като сумата на плащането се раздели на стойността на един дял, валидна за последния работен ден на предходния месец.

Чл.51е. /нов – решение на ОС от 01.04.2004 г./ Броят дялове се води по индивидуалната осигурителна партида с точност до петия знак след десетичната точка.

Предоставяне на информация на осигурените лица и техните наследници

/Заглавие ново – решение на ОС 01.04.2004 г., изм. – решение на УС от 29.07.2021 г./

Чл.52. /1/ /изм. – решение на ОС от 01.04.2004 г./ Осигурените лица имат право на информация за натрупаните средства по индивидуалните им осигурителни партиди, постъпленията в индивидуалните осигурителни партиди и изплатените суми от тях през календарната година, събраните такси и удържки от Дружеството, за разпределения доход от инвестирането на средствата на ФОНДА по индивидуалните осигурителни партиди и за произтичащите от набраните средства пенсионни права.

/2/ /изм. – решение на ОС от 01.04.2004 г./ При смърт на осигуреното лице правото на информация се придобива от неговите наследници.

Чл.53. /изм. – решение на СД от 16.06.2015 г./ Осигурените лица имат право на информация по предходния член в писмен вид, неограничен брой пъти в годината по всяко време в офисите/представителствата на Дружеството. Информацията се предоставя на осигуреното лице в срок до 30 дни от постъпване на искането.

Чл.53а /нов – решение на СД от 16.06.2015 г.; изм. – решение на СД от 09.05.2019 г./ Всяко осигурено лице и пенсионер има право на достъп до електронното си досие, съхранявано от Дружеството. Електронното досие съдържа всички, подадени от лицето до Дружеството документи, в това число: заявление за участие; заявления за промяна на участие; молби за изплащане на средства, както и постановените от Дружеството актове във връзка с тях. Информацията се предоставя на хартиен носител или по електронен път въз основа на постъпило писмено искане, подадено от лицето или изрично упълномощен негов представител. Информацията се предоставя в срок от 7 дни.

Чл.53б /нов – решение на СД от 16.06.2015 г.; изм. – решение на СД от 09.05.2019 г./ Осигурените лица и пенсионерите имат право на уникален идентификатор за достъп до електронните услуги, предлагани от Дружеството. Достъпът до електронните услуги дава възможност на лицата за достъп до електронните им досиета, да извършват справки, както и да проследяват осигурителната си история. Уникалният идентификатор се предоставя въз основа на постъпило писмено искане от лицето или изрично упълномощен негов представител.

Чл.53в /нов – решение на СД от 18.08.2015 г./ Член 53а и член 53б се прилагат съответно и за наследниците на осигурените лица и пенсионерите.

Чл.54. /изм. – решение на ОС от 01.04.2004 г.; решение на СД от 14.04.2015 г., решение на СД от 16.06.2015 г., решение на СД от 18.08.2015 г.; изм. – решение на СД от 09.05.2019 г./ До 31 май всяка година Дружеството изпраща на осигурените лица извлечение от техните индивидуални партиди за предходната календарна година по образец, определен с наредба на Комисията. Извлечението се изпраща на хартиен носител, а за лицата, които са дали изричното си писмено съгласие да получават извлечението като електронен документ, същото се изпраща на посочен от тях електронен адрес, подписано с електронен подпис от Дружеството. Въз основа на изрично писмено заявление до Дружеството, осигурените лица имат право да променят начина на получаване на извлечението от техните индивидуални партиди.

Чл.55. /отм. – решение на ОС от 01.04.2004 г.; нов текст – решение на СД от 09.05.2019 г./ Дружеството предоставя на осигурените лица при поискване информацията относно постигнатата реална доходност по техните индивидуални партиди.

Чл.55а. /нов – решение на СД от 09.05.2019 г./ Дружеството запознава осигурените лица с Правилника и с всички негови изменения и допълнения, и им предоставя при поискване заверено копие от него.

Чл.55б. /нов – решение на УС от 29.07.2021 г./ Дружеството запознава лицата, които възнамеряват да сключат пенсионен договор или договор за разсрочено изплащане на средства с правилата на съответния фонд за извършване на плащания, като им предоставя заверено копие от тях.

Чл.55в. /нов – решение на УС от 29.07.2021 г./ При придобиване право на допълнителна пенсия осигуреното лице има право да получи при поискване от Дружеството информацията за:

1. размера на натрупаните средства по индивидуалната му партида и размера на сумата на brutния размер на постъпилите осигурителни вноски съгласно чл. 79, ал. 2 – 5;

2. видовете плащания, които предлага, начините за тяхното преизчисляване и актуализация, правата на наследниците и прогнозния размер на първата пенсия, съответно срока и прогнозния размер на разсроченото плащане, съгласно информацията по т.1 и формулата за съответния вид плащане.

V. ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ПОЛИТИКА. НАЧИН И ПЕРИОД ЗА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ДОХОДА ОТ ИНВЕСТИРАНЕ НА СРЕДСТВАТА НА ФОНДА. РЕД И НАЧИН ЗА ГАРАНТИРАНЕ НА МИНИМАЛНО РАВНИЩЕ НА ДОХОДНОСТ ОТ ИНВЕСТИРАНЕ НА СРЕДСТВАТА НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА. РЕЗЕРВ ЗА ГАРАНТИРАНЕ НА СУМАТА НА БРУТНИЯ РАЗМЕР НА ПРЕВЕДЕНИТЕ ВНОСКИ ВЪВ ФОНДА

/Заглавие изм. – решение на ОС от 01.04.2004 г., изм. – решение на СД от 19.11.2018 г.; допълнено – решение на УС от 29.07.2021 г./

Основни цели на инвестиционната политика

/Заглавие ново – решение на ОС от 01.04.2004 г., изм. – решение на СД от 19.11.2018 г./

Чл.56. /1/ /изм. – решение на ОС от 01.04.2004 г., изм. – решение на СД от 19.11.2018 г.; изм. – решение на СД от 09.05.2019 г./ Дружеството управлява средствата на осигурените лица при спазване на принципите на качество, надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация.

/2/ /нова – решение на ОС от 13.05.2004 г., изм. – решение на СД от 19.11.2018 г./ При управление на активите на ФОНДА се определят две основни цели:

1. дългосрочна – запазване на покупателната способност и реално нарастване на средствата по индивидуалните партии на осигурените във ФОНДА лица. Критерият за изпълнение на целта е постигане на доходност за период не малък от 10 години, по-висока от равнището на инфлацията изчислена на база на Индекса на потребителските цени, публикуван от НСИ;

2. средносрочна – постигане на доходност над средната за пазара на допълнително пенсионно осигуряване, изчислена на база на информация, публикувана от Комисията за финансов надзор.

/3/ /нова – решение на СД от 19.11.2018 г./ За изпълнение на посочените цели при инвестиране на средствата на ФОНДА, Дружеството е длъжно да:

1. изпълнява Инвестиционната политика на ФОНДА с оглед постигане на инвестиционните му цели, както и да спазва инвестиционните ограничения, предвидени в политиката, в КСО и в актовете по прилагането му;

2. спазва правилата за управление на риска на ФОНДА и да управлява риска, като постоянно наблюдава и оценява всяка инвестиция;

3. предприема всички необходими действия, като се стреми да оптимизира резултата от управление на инвестициите за ФОНДА, отчитайки обстоятелствата, свързани с изпълнението на всяка сделка, в това число: разходите, срока, вероятността от изпълнение и сетълмент, обема и вида на сделките;

4. не допуска конфликт на интереси;

5. третира равностойно и справедливо фондовете, които управлява.

/4/ /нова – решение на ОС от 14.07.2006 г.; изм. – решение на СД от 14.04.2015 г., предишна ал. 3 – решение на СД от 19.11.2018 г., изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ Като част от KBC Group NV Дружеството определя инвестиционната си политика в съответствие със стандартите и политиките на KBC Group NV.

Условия и ред за извършване на изменения и допълнения в инвестиционната политика

/Заглавие ново – решение на СД от 01.07.2019 г./

Чл. 56а /отм. – решение на СД от 19.11.2018 г.; нов текст – решение на СД от 09.05.2019 г./

/1/ Инвестиционната политика на ФОНДА се приема от управителния орган на Дружеството.

/2/ Инвестиционната политика се преразглежда всяка година, както и незабавно след всяка съществена промяна в пазарните и в други относими условия.

/3/ Дружеството информира осигурените лица за направените изменения и допълнения в инвестиционната политика на ФОНДА чрез съобщение в два централни всекидневника и я публикува на страницата си в интернет в 7-дневен срок от приемане на промяната.

Измерване, оценка и управление на риска

/Заглавие ново – решение на ОС от 30.05.2006 г./

Чл. 56б /отм. – решение на СД от 19.11.2018 г./

Забрана за инвестиране и ограничения на сделките с активи на ФОНДА

/Заглавие ново – решение на ОС от 30.05.2006 г./

Чл. 56в /отм. – решение на СД от 19.11.2018 г./

Инвестиции в един емитент

/Заглавие ново – решение на ОС от 30.05.2006 г./

Чл.56г /отм. – решение на СД от 19.11.2018 г./

Нарушаване на ограниченията

/Заглавие ново – решение на ОС от 30.05.2006 г./

Чл.56д /отм. – решение на СД от 19.11.2018 г./

Забрана за получаване и предоставяне на заеми

/Заглавие ново – решение на ОС от 30.05.2006 г./

Чл.56е /нов – решение на ОС от 30.05.2006 г./ Дружеството не може да получава, както и да предоставя, заеми от името и за сметка на ФОНДА или да бъде гарант на трети лица с активите на ФОНДА.

Репо сделки и обратни репо сделки

/Заглавие ново – решение на ОС от 30.05.2006 г./

Чл.56ж /отм. – решение на СД от 19.11.2018 г./

Сделки за намаляване на инвестиционния риск

/Заглавие ново – решение на ОС от 30.05.2006 г./

Чл.56з /отм. – решение на СД от 19.11.2018 г./

Оповестяване на информация

/Заглавие ново – решение на ОС от 30.05.2006 г./

Чл.56и /отм. – решение на СД от 19.11.2018 г./

Чл.57. /отм. – решение на СД от 19.11.2018 г./

Чл.58. /отм. – решение на ОС от 01.04.2004 г./

Разпределяне на дохода от инвестиране на средствата на ФОНДА

/Заглавие ново – решение на ОС от 01.04.2004 г./

Чл.59. /1/ /изм. – решение на ОС от 01.04.2004 г./ Доходът от инвестирането на средствата на ФОНДА се начислява по индивидуалните осигурителни партии от датата на постъпване на осигурителните вноски във ФОНДА.

/2/ /нова – решение на ОС от 01.04.2004 г./ /стар чл. 59/ Доходът, реализиран от инвестирането на средствата на ФОНДА, до въвеждането на дяловете, се разпределя по индивидуалните осигурителни партии ежемесечно, към последната дата на месеца.

Чл.60. Определянето на конкретния размер на разпределения доход от инвестирането на средствата на ФОНДА във всяка индивидуална осигурителна партия за съответния период се извършва на базата на:

- а) целия реализиран доход от инвестирането на средствата ФОНДА;
- б) натрупаните средства по партията към началото на съответния период на разпределение и всички последващи промени на тези средства до края на този период;
- в) броят на дните между отделните промени на натрупаните средства през съответния период на разпределението.

Чл.60а. Считано от 01.07.2004 г. доходът, реализиран от инвестирането на средствата на ФОНДА, се разпределя по индивидуалните осигурителни партии чрез механизма за определяне на стойността на един дял по реда на чл.51а – 51б от Правилника.

Минимална доходност и резерви за гарантирането ѝ

/Заглавие ново – решение на ОС от 01.04.2004 г./

Чл.60б. /нов – решение на ОС от 01.04.2004 г./ /1/ При инвестиране на средствата на ФОНДА Дружеството трябва да постигне минимално равнище на доходност.

/2/ /изм. – решение на СД от 09.05.2019 г./ Минималното равнище на доходност се определя от Комисията към края на всяко тримесечие в процент на база средно претеглената постигната доходност за последния 24 - месечен период от всички универсални пенсионни фондове в страната. Тя се определя като по-малката от двете стойности – 60% от средната постигната доходност или средната постигната доходност намалена с 3 процентни пункта.

/3/ /изм. – решение на СД от 09.05.2019 г./ Минималната доходност се обявява от Комисията до края на всеки месец, следващ отчетното тримесечие.

Чл. 60в. /1/ За гарантиране постигането на минимална доходност във ФОНДА Дружеството създава следните резерви:

1. /доп. – решение на ОС от 14.07.2006 г.; изм. – решение на СД от 09.05.2019 г.; изм. – решение на УС от 29.07.2021 г./ Резерв в Дружеството, формиран от собствени средства на Дружеството. Размерът на средствата е 0,5 на сто от стойността на нетните активи на ФОНДА, намалени със средствата на резерва по точка 2 от тази алинея. Размерът на резерва се определя към края на всеки месец.

2. /изм. – решение на СД от 09.05.2019 г./ Резерв във ФОНДА в размер до 1 на сто от нетните активи на ФОНДА. Средствата в резерва по предходното изречение се заделят в случаите, когато постигнатата доходност от инвестирането на средствата на ФОНДА е с над 40 на сто по-висока от средната за всички универсални пенсионни фондове или я надхвърля с 3 процентни пункта – което от двете числа е по-голямо. Заделянето на средства в резерва се извършва в първия работен ден, следващ деня, в който е обявена минималната доходност за последния 24-месечен период.

/2/ Средствата в резерва във ФОНДА по т.2 на предходната алинея се записват и натрупват по отделна партида, която се води в лева и дялове. Средствата в този резерв се включват в нетната стойност на активите на ФОНДА.

/3/ /доп. – решение на ОС от 14.07.2006 г.; изм. – решение на СД от 19.11.2018 г.; изм. – решение на УС от 29.07.2021 г./ Средствата на резервите по ал. 1, т. 1 и т. 2 се инвестират по реда на чл. 175, чл. 175а, чл. 176, ал. 1, 3 и 4, чл. 177 - 178, чл. 179 - 180а и чл. 180в от КСО и Инвестиционната политика на ФОНДА.

Чл.60г. /нов – решение на ОС 01.04.2004 г./ /1/ Когато постигнатата доходност е по-ниска от обявената минимална доходност, Дружеството покрива разликата до минималната със средства от резервите за гарантиране на минималната доходност в 10-дневен срок от обявяването ѝ.

/2/ /изм. – решение на СД от 25.07.2019 г./ Покриването на разликата до минималната доходност се извършва със средства от резерва за гарантиране на минималната доходност във ФОНДА, като се намалява броят на дяловете в резерва и се увеличава стойността на един дял. Броят на дяловете, с които се намалява партидата на резерва, се определя като отношение на размера на средствата за покриване на недостига до минималната доходност към стойността на един дял, при която се достига минималното равнище на доходност.

/3/ Ако средствата в резерва на ФОНДА са недостатъчни за покриване на разликата до минималната доходност, недостигът се покрива чрез прехвърляне на средства от резерва на Дружеството към ФОНДА.

/4/ В случай, че няма формиран резерв във ФОНДА разликата до минималната доходност се покрива от резерва на Дружеството.

/5/ /нова – решение на СД от 01.07.2019 г./ В случай че средствата на резервите по чл. 60в, ал. 1, т. 1 и 2 не са достатъчни, Дружеството покрива със собствени средства разликата до минималната доходност.

/6/ /предишна ал. 5 – решение на СД от 01.07.2019 г./ В резултат на извършеното покриване на разликата до минималната доходност се увеличава стойността на един дял. Новата стойност на един дял се определя като стойността на нетните активи на ФОНДА, в която са включени прехвърлените от резерва на Дружеството към ФОНДА средства, се раздели на общия брой дялове на ФОНДА, намалени с броя на дяловете, отчислени от партидата на резерва във ФОНДА, съгласно ал.2.

Резерв за гарантиране на сумата на brutния размер на преведените вноски във ФОНДА

/ново заглавие – решение на УС от 29.07.2021 г./

Чл.60д. /нов – решение на УС от 29.07.2021 г./ /1/ Дружеството създава резерв за гарантиране на brutния размер на вноските във ФОНДА за целите, дефинирани в чл. 79, ал. 2.

/2/ Резервът по ал. 1 се формира от:

1. собствени средства на Дружеството;
2. прехвърлените средства по реда на ал. 4, т. 2;
3. средствата, преведени по чл. 81, ал. 6, т. 1.

/3/ Резервът по ал. 1 е в размер 0,5 на сто от стойността на нетните активи на ФОНДА и се преизчислява към края на всеки месец. В случай на недостиг в резерва Дружеството го допълва със собствени средства.

/4/ При прехвърляне на средства по чл. 73, ал. 1 и 3 на осигурено лице в универсален пенсионен фонд пенсионноосигурителното дружество, управляващо фонда, от който се прехвърлят средствата:

1. предоставя на дружеството, управляващо фонда, в който се прехвърлят средствата, информация за размера на прехвърлените средства, сумата на brutния размер на постъпилите осигурителни вноски, прехвърлените средства по чл. 172 от КСО и частта от вноските, съответстваща на изплатените средства по чл. 25, т. 3;

2. /изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ когато при промяна на участие по чл.73, ал.1 и ал.3, средствата по индивидуалната партида на осигурения са по-малко от сумата на brutния размер на постъпилите за него осигурителни вноски съгласно чл. 79, ал. 2-5, превежда от резерва по ал. 1 в резерва за гарантиране на brutния размер на вноските на дружеството, управляващо универсалния пенсионен фонд, в

който лицето желае да се осигурява, сума, равна на 0,5 на сто от прехвърлените средства по индивидуалната партия на осигурения;

/5/ /изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ Когато при промяна на участие по чл. 73, ал. 4 натрупаните средства по индивидуалната партия на осигурено лице в универсален пенсионен фонд са по-малко от сумата на brutния размер на постъпилите осигурителни вноски, индивидуалната партия се допълва до тази сума съгласно чл. 79, ал. 2-5 със средства от резерва за гарантиране на brutния размер на вноските в универсален пенсионен фонд и средствата по партията след допълването ѝ се превеждат на фонда, в който лицето желае да се осигурява. Пенсионноосигурителното дружество, управляващо фонда от който се прехвърлят средствата, предоставя на дружеството, управляващо фонда, където те постъпват, информацията по ал. 4, т. 1 към датата на прехвърлянето.

/6/ Средствата на резерва по ал. 1 може да се използват само за:

1. допълване на индивидуалните партии на осигурените лица при прехвърляне на средства по ал. 5 и при отпускане на пенсия по чл. 26, ал. 1, съответно – при разсрочено изплащане на средствата съгласно чл. 27, ал. 1 или при еднократно изплащане на средствата съгласно чл. 28, ал. 1;

2. прехвърляне на съответните части от резерва по реда на ал. 4, т. 2;

3. /изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ покриване на недостиг във фонда за разсрочени плащания по чл. 81, ал. 8.

/7/ Средствата на резерва по ал. 1 се инвестират при спазване разпоредбите на чл. 175, 175а, чл. 176, ал. 1, 3 и 4, чл. 177 - 178, чл. 179 - 180а и чл. 180в от КСО.

VI. ТАКСИ И УДРЪЖКИ, СЪБИРАНИ ОТ ДРУЖЕСТВОТО

Чл.61. /1/ /изм. – решение на УС от 31.08.2020г/ За осъществяване на дейността по допълнителното задължително пенсионно осигуряване и за управление на ФОНДА, Дружеството събира такси и удържки както следва:

1. /изм. – решение на СД от 02.02.2016 г.; изм. – решение на УС от 31.08.2020 г./ удържка от всяка осигурителна вноска в размер на:

а) 3,75 на сто – при постъпили по-малко от 120 месечни осигурителни вноски;

б) 3,60 на сто – при постъпили 120 или повече месечни осигурителни вноски.

2. /изм. – решение на ОС 01.04.2004 г.; изм. – решение на СД от 02.02.2016 г.; изм. – решение на СД от 30.03.2016 г.; изм. – решение на УС от 31.08.2020 г./ инвестиционна такса в размер на 0,75 на сто годишно, изчислена върху стойността на нетните активи на ФОНДА в зависимост от периода, през който те са били управлявани от Дружеството.

3. /отм. – решение на СД от 02.02.2016 г.; предишна т.4 – решение на УС от 31.08.2020 г./ при прехвърляне на средствата по индивидуалната партия в Пенсионните схеми на Съюза – 10 лева.

4. /нова – решение на СД от 11.11.2011 г.; изм. – решение на СД от 13.01.2012 г.; изм. – решение на СД от 02.02.2016 г.; отм.-решение на УС от 31.08.2020 г./

/2/ /изм. – решение на СД от 11.11.2011 г.; отм. – решение на СД от 02.02.2016 г.; нова – решение на УС от 31.08.2020 г./ В случай че осигуреното лице е променило участието си от универсален фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, постъпилите месечни вноски за това лице в съответния универсален фонд се вземат предвид при определяне броя на вноските по ал.1, т.1, б.“б“, ако лицето заяви пред Дружеството с молба желанието си да се възползва от намалената удържка и приложи доказателство (извлечение от индивидуалната партия на лицето във фонда, в който е било осигурявано, или информация от НАП за преведените за това лице месечни осигурителни вноски). Намалената удържка, съгласно предходното изречение, се прилага от месеца, следващ месеца на представяне на доказателства за изпълнение на условието.

/3/ /нова – решение на СД от 11.11.2011 г.; изм.-решение на УС от 31.08.2020 г./ Таксата по ал.1, т.3 се удържа от средствата по индивидуалната партия на осигуреното лице.

/4/ /предишна 3 – решение на СД от 11.11.2011 г./ Удържки по ал. 1, т.1 не се събират от Дружеството при прехвърляне на средства от друг пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество.

/5/ /предишна 4 – решение на СД от 11.11.2011 г.; отм. – решение на СД от 02.02.2016 г./

/6/ /предишна 5 – решение на СД от 11.11.2011 г.; изм. – решение на СД от 09.05.2019 г./ Таксата по ал.1, т.2 се отчислява по ред и начин, определен от Комисията.

/7/ /предишна 6 – решение на СД от 11.11.2011 г./ Дружеството не може да събира други такси и удържки, извън посочените по ал.1.

VII. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА СРЕДСТВА В СЛУЧАИТЕ, КОИТО НЕ СА СВЪРЗАНИ С ПРИДОБИТО ПРАВО НА ПЕНСИЯ

/заглавие изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./

Чл.62. /изм. – решение на ОС от 01.04.2004 г. отм. – решение на УС от 29.07.2021 г./

Ред за подаване и разглеждане на молби за изплащане на средства на осигурено лице при трайно намалена работоспособност, на наследници на осигурено лице, съответно на пенсионер, както и на лице, осигурявано във ФОНДА след придобито право на пенсия

/загл. изм. – решение на УС от 29.07.2021 г., изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./

Чл.63. /1/ /изм. – решение на УС от 29.07.2021 г./ След възникване на съответното право по чл. 25, т. 3, т. 4 или т. 5, както и в случаите по чл.32, осигуреното лице, а в случай на смърт – неговите наследници, съответно наследниците на починал пенсионер подават *Молба-декларация* („Молба“) до Дружеството. В Молбата се посочва желаният вид плащане: еднократно или разсрочено изплащане, когато такава е възможно. Към Молбата се прилагат посочените в нея документи, удостоверяващи съответното право.

/2/ /нова – решение на ОС от 13.05.2004 г.; отм. – решение на СД от 09.05.2019 г./

/3/ /нова – решение на ОС от 01.04.2004 г., изм. – решение на СД от 11.11.2011 г., доп. – решение на СД от 01.07.2019 г., изм. – решение на СД от 25.07.2019 г./ Придобиването на правото на еднократно или разсрочено изплащане до 50 на сто от натрупаните средства в партидата на осигуреното лице при трайно намалена работоспособност над 89,99 на сто се удостоверява с документи, издадени от Териториалните експертни лекарски комисии или Националната експертна лекарска комисия.

/4/ /нова – решение на ОС от 01.04.2004 г.; изм. – решение на УС от 29.07.2021 г./ Придобиването на правото на еднократно или разсрочено плащане при смърт на осигурен, съответно на пенсионер, се удостоверява от наследниците с представяне на смъртен акт и удостоверение за наследници.

Чл.64. /изм. и доп. – решение на ОС от 01.04.2004 г.; изм. – решение на УС от 29.07.2021 г./ Дружеството разглежда Молбата в срок до 30 дни от завеждането ѝ в Дружеството като при одобрение на Молбата издава Решение за еднократно изплащане, или подготвя договор за разсрочено плащане.

Чл.65. /изм. – решение на УС от 29.07.2021 г./ В случай, че някой от представените документи е грешен или непълен, както и при липсващ документ, Дружеството информира лицето, подало молбата, за това до 10 дни след изтичане на срока по чл. 64 и го поканва да представи съответните изрядни документи. От датата на представяне на изрядните документи тече нов срок по чл. 64.

Чл.66 /1/ /изм. и доп. – решение на ОС от 01.04.2004 г.; изм. – решение на УС от 29.07.2021 г./ В случаите на еднократно изплащане на средства по чл. 63, ал. 1, Дружеството в срок до 10 дни след изтичане на срока по чл. 64 уведомява лицето писмено за решението за еднократно изплащане на средства, размера на сумата, сроковете и начина на изплащането ѝ. При разсрочено изплащане на средства по чл. 63, ал. 1, Дружеството в срока по предходното изречение подписва договора за разсрочено изплащане.

/2/ /отм. – решение на УС от 29.07.2021 г./

/3/ /изм. – решение на СД от 19.11.2018 г.; изм. – решение на УС от 29.07.2021 г./ Изплащането на еднократните и разсрочени плащания на средства от партидата се извършват по избран от осигуреното лице, съответно – наследника, начин, който се посочва в Молбата – по банкова сметка в страната (в лева) или чрез пощенски запис.

/4/ /изм. – решение на СД от 19.11.2018 г.; изм. – решение на УС от 29.07.2021 г./ Когато изплащането по ал. 3 се извършва по банкова сметка в страната (в лева), разходите за това изплащане са за сметка на Дружеството. Когато изплащането по ал. 3 се извършва чрез пощенски запис, разходите за това изплащане са за сметка на осигурените лица, съответно – на наследниците.

/5/ /изм. – решение на ОС от 01.04.2004 г.; отм. – решение на УС от 29.07.2021 г./

Чл.67. /изм. – решение на УС от 29.07.2021 г./ При отказ да уважи Молбата, Дружеството изпраща на лицето, подало молбата, мотивирано писмено решение в срок до 10 дни след изтичане на срока по чл.64.

Чл.68 /1/ Осигуреното лице има право на възражение срещу решенията по чл.66 и чл.67 в 10-дневен срок от получаване на съответното решение.

/2/ /изм. – решение на СД от 01.07.2019 г./ Възражението по ал. 1 се разглежда от изпълнителните директори на Дружеството или от упълномощени от тях лица, които се произнасят с мотивирано решение в 10-дневен срок от завеждането му в Дружеството.

/3/ /изм. – решение на СД от 01.07.2019 г./ С решението по ал. 2 произнасянето е по същество, като се уважават направените във възражението искания или се оставя в сила решението по чл. 66 или чл. 67. Решението по ал. 2 се съобщава на осигуреното лице в 10-дневен срок от постановяването му.

/4/ Осигуреното лице има право на жалби и възражения по всички решения на Дружеството, които касаят неговите интереси.

/5/ /изм. – решение на СД от 01.07.2019 г./ Жалбите и възраженията се подават до изпълнителните директори на Дружеството. Разглеждането и произнасянето по тях е в срока по ал. 2.

/6/ /изм. – решение на СД от 01.07.2019 г./ Дружеството е длъжно да информира осигуреното лице за решението по ал. 5 в 10-дневен срок от постановяването му.

Чл.69. /1/ /изм. – решение на УС от 29.07.2021 г./ При разсрочено изплащане на средствата от индивидуалната осигурителна партида, се сключва договор за разсрочено изплащане, с който се определят условията и реда за изплащане на средствата. В този случай не се издава Решение.

/2/ /отм. – решение на УС от 29.07.2021 г./

/3/ /отм. – решение на УС от 29.07.2021 г./

Чл.70. /отм. – решение на УС от 29.07.2021 г./

Чл.71. /1/ /изм. и доп. – решение на ОС от 01.04.2004 г., изм. – решение на УС от 29.07.2021 г./
Средствата, натрупани по индивидуалната осигурителна партида, които се използват за определяне размер на разсроченото изплащане, се изчисляват като произведение на броя дялове в партидата на осигурения към датата на подаване на Молбата и стойността на един дял за същия ден.

/2/ /нова – решение на ОС от 01.04.2004 г., изм. – решение на УС от 29.07.2021 г./ Размерът на средствата, в случаите на еднократно изплащане по чл.29, чл.30 и чл.32, се определя като произведение на броя дялове в партидата на осигурения и стойността на един дял към деня, предхождащ датата на издаване на решението за извършване на плащането.

/3/ /нова – решение на УС от 29.07.2021 г./ Размерът на средствата, в случаите на изплащане средства на наследници на пенсионер с отпусната пожизнена пенсия с период на гарантирано изплащане, се определя като еквивалент на настоящата стойност на дължимите плащания на пенсионера до края на периода на гарантирано изплащане.

/4/ /нова – решение на УС от 29.07.2021 г./ Размерът на средствата, в случаите на изплащане средства на наследници на пенсионер с отпусната пожизнена пенсия, включваща разсрочено изплащане на част от средствата, се определя като еквивалент на настоящата стойност на разсрочените плащания, дължими след смъртта на пенсионера, съгласно предвидения план за разсрочено изплащане в договора с починалия.

/5/ /нова – решение на УС от 29.07.2021 г./ Размерът на средствата в случаите на изплащане средства на наследници на лице със сключен договор за разсрочено изплащане по чл.27 се определя като еквивалент на остатъка от дължимите плащания към починалото лице до края на срока на договора за разсрочено изплащане.

Актуализация на пенсиите

/изменено заглавие – решение на УС от 29.07.2021 г., отм. – решение на УС от 29.07.2021 г./

Чл.72. /отм. – решение на УС от 29.07.2021 г./

VIII. УСЛОВИЯ, РЕД И СРОКОВЕ ЗА ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА НАТРУПАНИТЕ СРЕДСТВА ПО ИНДИВИДУАЛНАТА ПАРТИДА

Чл.73. /1/ /изм. – решение на СД от 09.05.2019 г., изм. изцяло – решение на СД от 01.07.2019 г./
Осигуреното лице има право да промени участието си във ФОНДА и да прехвърли натрупаните средства по индивидуалната партида в друг съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, ако е изтекла една година от:

1. сключването на първия му осигурителен договор;
2. служебното му разпределение;
3. /изм. – решение на СД от 25.07.2019 г./ първо число на месеца, следващ месеца на подаване на заявлението за възобновяване на осигуряването по чл. 36, ал. 1;
4. /изм. – решение на СД от 25.07.2019 г./ прехвърлянето на средствата на осигуреното лице във ФОНДА по чл. 77, ал. 1 и 2.

/2/ /отм. – решение на СД от 09.05.2019 г./

/3/ /изм. – решение на СД от 09.05.2019 г./ Осигурените лица могат да променят без ограничение участието си във ФОНДА при несъгласие с извършени промени в Правилника или в инвестиционната му политика, ако в тримесечен срок от съответното уведомление подадат заявление за промяна на участие, освен когато:

1. се променя седалището или адресът на управление на Дружеството;
2. промените произтичат от изменение на нормативната уредба.

/4/ /изм. – решение на СД от 11.11.2011 г.; отм. – решение на СД от 09.05.2019 г.; нов текст – решение на УС от 29.07.2021 г./ Осигурено лице, което е придобило право на пенсия от ФОНДА, има право еднократно да промени участието си и да прехвърли натрупаните средства по индивидуалната партида или сумата по чл. 79, ал. 2, което от двете е по-голямо, в друг съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество.

/5/ В случай че средствата на осигурените лица са прехвърлени във ФОНДА поради преобразуване и/или прекратяване на дружество и/или фонд, в който са били осигурявани, те имат право да прехвърлят средствата си в друг, избран от тях универсален пенсионен фонд. Правото им по предходното изречение се упражнява в едномесечен срок от датата на уведомяването им от страна на Дружеството, че средствата им са прехвърлени във ФОНДА. За осигурените лица, които не са упражнили правото си по предходното изречение, се счита че са потвърдили мълчаливо участието си във ФОНДА.

/6/ /нова – решение на УС от 29.07.2021 г./ В случаите по чл. 127, ал. 6 и 7 от КСО не възниква право на промяна на участие по ал. 1, 3 и 4.

Чл.73а. /нов – решение на ОС от 29.07.2005 г.; изм. – решение на СД от 11.11.2011 г./ При или по повод на промяна на участието и/ или прехвърляне на средствата на осигурени лица при условията и по реда на Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на Комисията и този правилник, Дружеството, неговите акционери, осигурителни посредници или други лица не могат да предоставят, да предлагат или да обещават под каквато и да е форма специални привилегии, подаръци, услуги или други облаги на осигурените лица.

Чл.74. /1/ /изм. – решение на ОС от 30.06.2005 г.; изм. – решение на СД от 11.11.2011 г.; изм. – решение на СД от 02.02.2016 г., изм. – решение на СД от 01.07.2019 г.; изм. – решение на УС от 29.07.2021 г./ Осигурените лица, които желаят да променят участието си, подават заявление за промяна на участие (по образец) до дружеството, управляващо фонда, в който желаят да преминат. Заявлението за промяна на участие се подава от осигуреното лице като електронен документ по реда на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги (електронно заявление) или на хартиен носител и се приема от осигурителен посредник или упълномощен от пенсионноосигурителното дружество служител.

/2/ /изм. – решение на СД от 11.11.2011 г., изм. – решение на СД от 13.01.2012 г./ В случаите, когато заявлението за промяна на участие се подава на хартиен носител, подписът на осигуреното лице върху първия му екземпляр се удостоверява с нотариална заверка. Електронното заявление се подписва от осигуреното лице с квалифициран електронен подпис. Не се приема заявление на хартиен носител, което е без нотариална заверка на подписа, електронно заявление, което не е подписано с квалифициран електронен подпис на осигуреното лице, както и заявление с непълнени или неправилно попълнени данни.

/3/ /изм. – решение на СД от 11.11.2011 г./ При промяна на имената или единния граждански номер, с които осигуреното лице е регистрирано във фонда, от който желае да прехвърли средствата си, към заявлението за промяна на участие задължително се прилагат заверени от осигуреното лице, съответно – сканирани, копия от официалните документи, удостоверяващи промяната. В заявлението се описват приложените документи и промяната, която те удостоверяват.

/4/ /нова – решение на СД от 11.11.2011 г./ Едновременно с подаване на заявлението за промяна на участие осигуреното лице подписва и осигурителен договор с пенсионноосигурителното дружество, управляващо фонда, в който желае да премине. Договорът влиза в сила от момента на прехвърляне на средствата.

/5/ /нова – решение на СД от 11.11.2011 г., изм. – решение на СД от 13.01.2012 г.; изм. – решение на СД от 09.05.2019 г.; изм. – решение на УС от 29.07.2021 г./ Лицето, приело заявлението от името на дружеството, управляващо фонда, в който лицето желае да премине, му поставя входящ номер и дата и попълва в него и в осигурителния договор определените за дружеството данни. Служителят на дружеството удостоверява приемането с име, длъжност и подпис, а осигурителният посредник – с име, служебен номер и подпис, след което връща незабавно на осигуреното лице последния екземпляр на заявлението и втория екземпляр на договора. Преди приемане на заявлението за промяна на участие, служителят се легитимира пред осигуреното лице със служебна карта, а осигурителният посредник – с документа по чл. 123г, ал. 12 от Кодекса за социално осигуряване.

/6/ /нова – решение на СД от 11.11.2011 г.; изм. – решение на СД от 13.01.2012 г./ Когато заявлението за промяна на участие и осигурителният договор са подадени като електронни документи, електронни копия от тях, подписани с електронния подпис на дружеството, се изпращат на електронната поща на лицето, посочена в електронния му подпис, незабавно след получаването им в дружеството, съответно на първия работен ден след тази дата при подаване на електронните документи в извънработно време или в неработен ден.

/7/ /нова – решение на СД от 11.11.2011 г./ Дружеството, управляващо фонда, в който лицето желае да премине, при подаване на заявлението за промяна на участие му предоставя актуална писмена информация (по образец на Комисията) относно промяната на участие и основните характеристики на управлявания от него фонд.

/8/ /нова – решение на СД от 13.01.2012 г./ Дружеството, управляващо фонда, в който лицето желае да премине, оказва съдействие на лицето при извършване на всички действия, свързани с подаване на заявлението за промяна на участие, за да се избегне увреждане на интересите му поради неосведоменост или други причини.

Чл.75а. /1/ /нов – решение на СД от 13.01.2012 г.; изм. – решение на СД от 02.02.2016 г.; изм. – решение на УС от 29.07.2021 г./ Дружеството отказва да приеме заявление за промяна на участие, което не е с нотариална заверка на подписа, съответно подписано с квалифициран електронен подпис на лицето, не е попълнено правилно и не съдържа всички необходими данни. В този случай, дружеството, управляващо фонда, в който лицето желае да премине и в което същото е подадено, го анулира, отбелязва това обстоятелство върху двата му екземпляра и в регистъра по чл. 4, ал. 2 от Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на Комисията, и в седемдневен срок уведомява лицето за анулирането с писмо с обратна разписка, чрез осигурителен посредник – писмено срещу подпис, или с електронно съобщение, подписано с квалифициран електронен подпис, ако лицето е избрало този начин в заявлението.

/2/ /нова – решение на СД от 02.02.2016 г./ Дружеството връща с приемо-предавателен протокол попълнения със съответните данни първи екземпляр на всяко заявление за промяна на участие на дружеството, от което го е получило, в срок 7 работни дни от получаването му, като в протокола за съответните лица се отбелязват основанията за отказ.

/3/ /нова – решение на УС от 29.07.2021 г./ Когато заявлението за промяна на участие е подадено като електронен документ:

1. обменът на данни и кореспонденцията по реда и в сроковете, установени в този член, се осъществяват по електронен път с квалифициран електронен подпис;

2. дружеството може да посочи определените за него данни, включително съгласията или мотивираните откази за разглеждане на заявление или за промяна на участие, в отделен електронен документ, съдържащ и входящия номер и дата на заявлението, и имената, и ЕГН на лицето, подписан с квалифициран електронен подпис.

Чл.75б. /1/ изм. и доп. – решение на ОС от 30.03.2005 г., предишен чл.75 – решение на СД от 13.01.2012 г./ Дружеството отказва промяна на участие на лице осигурено във ФОНДА, когато към момента на разглеждане на заявлението:

1. не са изпълнени изискванията на чл. 73 от Правилника;

2. в процедурата по промяна на участие за съответния период Дружеството е получило от различни дружества заявления за промяна на участие на едно и също осигурено лице.

/2/ /нова – решение на ОС от 30.03.2005 г./ Дружеството може да откаже разглеждането на заявление за промяна на участие, само когато:

1. /изм. – решение на ОС от 30.06.2005 г.; нова – решение на УС от 29.07.2021 г./ имената на лицето не съвпадат с актуални данни в документите, с които разполага Дружеството и към заявлението не са приложени документите, които удостоверяват промяната в имената на лицето;

2. /изм. – решение на УС от 29.07.2021 г./ във фонда, от който лицето желае да промени участието си, няма осигурено лице с посочения в заявлението единен граждански номер и към заявлението не са приложени документите, които удостоверяват промяната в единния граждански номер на лицето.

3. /отм. – решение на ОС от 30.06.2005 г./

4. /отм. – решение на ОС от 30.06.2005 г./

/3/ /нова – решение на ОС от 30.03.2005 г.; изм. – решение на СД от 11.11.2011 г.; изм. – решение на СД от 13.01.2012 г.; изм. – решение на УС от 29.07.2021 г./ В случай, че Дружеството постанови отказ, осигуреното лице може да получи при поискване заверено копие на заявлението за промяна на участие, съответно електронно копие от него или от електронния документ по чл. 75а, ал. 3, т. 2, изречение второ, от дружеството, в което го е подало, и да подаде възражение за преразглеждане на отказа. Осигуреното лице подава възражението в срок от 7 дни от датата, на която изтича срокът за връщане на разгледаното заявление за промяна на участие на дружеството, в чиито фонд осигуреното лице желае да се прехвърли.

/4/ /нова – решение на ОС от 30.03.2005 г.; изм. – решение на СД от 11.11.2011 г./ Възражението по ал.3 се подава до Дружеството, чрез дружеството, управляващо фонда, в който лицето желае да премине. Към възражението се прилагат всички писмени доказателства в негова подкрепа, а в случаите на несъответствия по ал.2, т.1 - и заверени от осигуреното лице, съответно – сканирани, копия от официалните документи, удостоверяващи съответните данни.

/5/ /нова – решение на СД от 11.11.2011 г.; изм. – решение на УС от 29.07.2021 г./ Когато заявлението за промяна на участие е подадено като електронен документ, осигуреното лице може да подаде възражение по реда и в сроковете, определени в ал. 3 и 4, и по електронен път с квалифициран електронен подпис. В този случай кореспонденцията по ал. 7 се осъществява по същия начин.

/6/ /нова – решение на ОС от 30.03.2005 г.; предишна 5 – изм. – решение на СД от 11.11.2011 г.; изм. – решение на СД от 13.01.2012 г./ Дружеството се произнася по подаденото възражение в срок от 3 работни дни от получаването му с писмено мотивирано решение, като взема предвид всички представени доказателства и нововъзникнали обстоятелства. Дружеството не разглежда възражения, подадени след срока по ал.3.

/7/ /нова – решение на ОС от 30.03.2005 г.; предишна 6 – изм. – решение на СД от 11.11.2011 г.; изм. – решение на СД от 13.01.2012 г.; изм. – решение на СД от 02.02.2016 г., изм. – решение на СД от 01.07.2019 г./ След преценка на представените доказателства и нововъзникналите обстоятелства, Дружеството отменя отказа си или го потвърждава на същото основание. Решението по ал. 6 се изготвя в три еднообразни екземпляра, като два от тях се комплектуват с първия и втория екземпляр на заявлението за промяна на участие. В горния десен ъгъл на заявлението се отбелязва номерът и датата на решението. В срока по ал. 6, Дружеството изпраща решението по подаденото възражение на осигуреното лице с писмо с обратна разписка и връща с приемо-предавателен протокол първия екземпляр на заявлението на дружеството, в чиито фонд осигуреното лице желае да се прехвърли.

Чл.76. /1/ /изм. и доп. – решение на ОС от 11.04.2005 г.; изм. – решение на СД от 11.11.2011 г.; отм. – решение на СД от 02.02.2016 г./

/2/ /изм. – решение на СД от 11.11.2011 г.; изм. – решение на СД от 02.02.2016 г.; изм. – решение на УС от 29.07.2021 г./ Лице, подало заявление за промяна на участие, може да го оттегли от дружеството, в което го е подало, с искане по образец на Комисията. Искането се подава на хартиен носител с нотариална заверка на подписа, съответно като електронен документ, подписан с квалифициран електронен подпис на осигуреното лице, чрез служител или осигурителен посредник на дружеството по изречение първо, чрез негов осигурителен посредник, по пощата с писмо с обратна разписка или чрез дружеството, управляващо

фонда, в който лицето е осигурено. Искането трябва да бъде получено в дружеството по изречение първо в срок до 5-о число на месеца, в който се прехвърлят средствата.

/3/ /нова – решение на СД от 11.11.2011 г.; изм. – решение на СД от 02.02.2016 г./ Процедурата по промяна на участие се прекратява, когато:

1. е налице отказ за промяна на участие или за разглеждане на заявлението;
2. осигуреното лице е оттеглило подаденото заявление;
3. пенсионноосигурителното дружество е получило от Националната агенция за приходите уведомление за подадено от осигуреното лице заявление за промяна на осигуряването по чл. 4б, ал. 1 от КСО;

4. /нова – решение на УС от 29.07.2021 г./ осигуреното лице, подало заявлението за промяна на участие, е починало.

/4/ /нова – решение на СД от 13.01.2012 г.; отм. – решение на СД от 02.02.2016 г./

/5/ /нова – решение на СД от 13.01.2012 г.; изм. – решение на СД от 02.02.2016 г./ В случаите по ал. 3, т. 1 и 2 от този член, осигуреното лице може да подаде ново заявление за промяна на участие.

Чл.77. /1/ /изм. – решение на СД от 11.11.2011 г.; изм. – решение на УС от 29.07.2021 г./ Средствата от индивидуалните партии на всички лица с регистрирани заявления за промяна на участие през едно тримесечие, по отношение на които процедурата за промяна на участие не е прекратена съгласно чл. 76, ал. 3, се прехвърлят едновременно по банкови сметки на съответните фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване, както следва:

- на 15 май – за лицата с регистрирани заявления за промяна на участие през първото тримесечие;
- на 15 август – за лицата с регистрирани заявления през второто тримесечие;
- на 15 ноември – за лицата с регистрирани заявления през третото тримесечие;
- на 15 февруари – за лицата с регистрирани заявления през четвъртото тримесечие.

На същите дати се превежда и частта от резерва за гарантиране на брутния размер на преведените вносци в универсален пенсионен фонд, определена съгласно чл. 60д, ал. 4, т. 2, за лицата с регистрирани заявления през съответните тримесечия.

/2/ В случаите, когато датата на прехвърляне е неработен ден натрупаните средства по индивидуалните партии на осигурените лица, които променят участието си, се прехвърлят през първия работен ден, следващ тази дата.

/3/ /отм. – решение на ОС от 30.03.2005 г./

/4/ /изм. – решение на ОС от 30.03.2005 г.; изм. – решение на УС от 29.07.2021 г./ Размерът на средствата за прехвърляне на всяко лице се определя на база на стойността на един дял, валидна за работния ден, предхождащ деня на прехвърлянето след:

1. обявяване на минималната доходност за съответното тримесечие по реда на КСО;
2. покриване на минималната доходност или попълване на резерва по реда на КСО;
3. /отм. – решение на ОС от 30.03.2005 г./;
4. /отм. – решение на ОС от 30.03.2005 г./;
5. /доп. – решение на СД от 01.07.2019 г., изм. – решение на СД от 25.07.2019 г./ отразяване на всички вноски в индивидуалната партия и на преведените за лицето средства от Държавния фонд за гарантиране устойчивостта на държавната пенсионна система, постъпили по сметката на ФОНДА до датата на прехвърлянето;
6. /отм. – решение на СД от 11.11.2011 г./

При промяна на участие по чл. 73, ал. 4, размерът на средствата за прехвърляне се определя съгласно горните правила и чл. 60д, ал. 5. В случаите по чл. 193а, ал. 5 от Кодекса за социално осигуряване средствата за допълване на индивидуалната партия постъпват в нея в деня на прехвърлянето на средствата по ал. 2.

/5/ /изм. – решение на ОС от 30.03.2005 г.; изм. – решение на СД от 11.11.2011 г./ В срок до 7 работни дни от датата на прехвърлянето на средствата, Дружеството изпраща на всяко лице, чиито средства са прехвърлени, извлечение от индивидуалната му партия. В зависимост от избора на осигуреното лице в заявлението за промяна на участие извлечението се изпраща с писмо с обратна разписка или по електронната поща, подписано с квалифициран електронен подпис.

Чл.77а. /нов – решение на СД от 10.10.2014 г./ /1/ Осигуреното лице има право да прехвърли натрупаните средства по индивидуалната партия във ФОНДА в Пенсионните схеми на Съюза, на Европейската централна банка или на Европейската инвестиционна банка.

/2/ Прехвърлянето на средствата по ал. 1 се извършва при условията на Глава тридесет и осма „а“ от КСО и Наредбата за прехвърляне на пенсионни права от и към пенсионните схеми на Европейския съюз, на Европейската централна банка и на Европейската инвестиционна банка, приета с ПМС № 262 от 22.10.2012 г., обн. ДВ. бр.82 от 26.10.2012 г.

IX. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ОТПУСКАНЕ НА ПЕНСИЯ, ЕДНОКРАТНО ИЛИ РАЗСРОЧЕНО ИЗПЛАЩАНЕ. ПЕНСИОНЕН ДОГОВОР И ДОГОВОР ЗА РАЗСРОЧЕНО ИЗПЛАЩАНЕ НА

СРЕДСТВА. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА РАЗМЕРА НА ПЕНСИЯТА, СЪОТВЕТНО НА РАЗСРОЧЕНОТО ИЗПЛАЩАНЕ

(ново заглавие на раздел – решение на УС от 29.07.2021 г.)

Условия и ред за подаване на заявление за отпускане на пенсия, еднократно или разсрочено изплащане на средства

/ново заглавие– решение на УС от 29.07.2021 г./

Чл.78. /нов текст – решение на УС от 29.07.2021 г./ /1/ След възникване на съответното право по чл. 25, т. 1 или т. 2, осигуреното лице може да се информира в офис на Дружеството за вида на плащането, което има право да получи, както и за условията и размера на пенсията, съответно на разсроченото изплащане или еднократното изплащане от ФОНДА. Преценката се извършва на база на средствата, натрупани по индивидуалната партида на лицето, към момента на предоставяне на информацията.

/2/ В случай, че условията по ал. 1 не удовлетворяват осигуреното лице, то може да се възползва от правото да прехвърли средствата, натрупани по неговата индивидуална партида във ФОНДА, към друг универсален пенсионен фонд при условията на член 73, алинея 4.

Чл.78а /нов – решение на УС от 29.07.2021 г./ /1/ Осигурено лице, което е придобило съответното право по чл. 25, т. 1 или т. 2 от този Правилник и желае да се възползва от правото да получи допълнителна пожизнена пенсия, съответно – разсрочено изплащане на средствата или еднократно изплащане на средствата, подава *Заявление за отпускане на пенсия, съответно – на еднократно или разсрочено изплащане* („Заявление“) до Дружеството. В Заявлението се посочва желаният вид плащане – пожизнена пенсия, съответно – еднократно или разсрочено изплащане на натрупаните средства. В случаите, когато лицето има право да получи пожизнена пенсия, в заявлението се посочва конкретният вид на избраната пожизнена пенсия. Към Заявлението се прилагат посочените в него документи, удостоверяващи съответното право.

/2/ Заявлението по ал. 1 се подава в офис на Дружеството. При подаването му се уговарят дата и час, в който осигуреното лице следва да посети офис на Дружеството, за да подпише своя пенсионен договор, съответно – договор за разсрочено изплащане. Сроктът за разглеждане на Заявлението и подготовка на пенсионния договор, съответно – договора за разсрочено изплащане, е до 7 (седем) работни дни след датата на подаване на Заявлението. Часът, в който лицето следва да се яви за подписване на договора, не може да бъде по-късен от 11:00 ч. (единадесет часа) на обяд на уговорената дата.

/3/ Дата и час по ал. 2 не се уговарят в случаите на еднократно изплащане на средства. В този случай средствата от индивидуалната осигурителна партида, допълнени при необходимост по реда на чл. 79, ал. 2, се изплащат в срок до 7 (седем) работни дни от подаване на Заявлението, като с изплащането на средствата индивидуалната осигурителна партида се закрива.

/4/ В случаите на подадено Заявление, в което липсва съществена информация, в това число относно заявителя, вида на плащането, вида на пожизнената пенсия, ако е избран този вид плащане, начина на плащане, Дружеството уведомява лицето, като му указва съответните непълноти и срока за отстраняването им. В този случай се уговарят нова дата и час за подписване на пенсионен договор, съответно договор за разсрочено изплащане на средства.

/5/ При явяване на осигуреното лице след датата и часа, уговорени по ал. 2, съответно в ал.4, и в случай, че койкой от параметрите от значение за определяне на вида на плащането не се е променил, (в това число и размерът на натрупванията по индивидуалната партида на лицето не се е променил съществено), пенсионен договор, съответно – договор за разсрочено изплащане, може да бъде подписан без да е необходимо осигуреното лице да подава ново Заявление.

/6/ При явяване на осигуреното лице след датата и часа, уговорени по ал.2, съответно по ал. 4, и в случай, че някой от параметрите от значение за определяне на вида на плащането се е променил, (в това число и размерът на натрупванията по индивидуалната партида на лицето се е променил съществено), пенсионен договор, съответно – договор за разсрочено изплащане, може да бъде подписан след подаването на ново Заявление от страна на осигуреното лице. В тези случаи се прилагат разпоредбите на ал.1, ал.2, ал.3 и ал.4.

/7/ Във всички случаи, при неподписването на пенсионен договор, съответно договор за разсрочено изплащане, в срок до 12 (дванадесет) месеца от подаването на Заявлението, осигуреното лице следва да подаде ново Заявление. В тези случаи се прилагат разпоредбите на ал.1, ал.2, ал.3 и ал.4.

Пенсионен договор. Договор за разсрочено изплащане на средства.

/ново заглавие решение на УС от 29.07.2021 г./

Чл. 78б. /нов – решение на УС от 29.07.2021 г./ /1/ При придобиване право на пенсия при условията на този Правилник, между Дружеството и пенсионера се сключва пенсионен договор.

/2/ Пенсионният договор се сключва в писмена форма и задължително съдържа:

1. наименованието, седалището, адреса на управление, търговската регистрация, номер и дата на пенсионната лицензия и единния идентификационен код на Дружеството;
2. имената и личните данни на пенсионера;

3. размера на сумата, срещу която Дружеството се задължава да изплаща допълнителна пожизнена пенсия за старост;
4. покритите рискове;
5. вида и първоначалния размер на пенсията, нейният гарантиран размер и начините за актуализацията и преизчисляването ѝ по реда на чл. 79г и 79д;
6. срока на получаване на пенсията, както и периодичността на пенсионните плащания;
7. реда и начина за изплащане на пенсията;
8. права на наследниците на пенсионера, в зависимост от вида на изплащаната пенсия;
9. реда и начина за предоставяне на информация на пенсионера;
10. разходи по изплащането на пенсията;
11. условията за прекратяване на договора.

/3/ /изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ При сключване на пенсионен договор за пенсия с период на гарантирано изплащане, пенсионният договор задължително съдържа периода на гарантирано изплащане, както и правата на наследниците в случай на смърт на пенсионера преди изтичане на този период.

/4/ /изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ При сключване на пенсионен договор за пенсия, включваща разсрочено изплащане на част от средствата до навършване на определена възраст, пенсионният договор задължително съдържа размера на месечното плащане в срока за разсрочено изплащане, както и срока за разсрочено изплащане, размера на пенсията след изтичане на този срок, както и правата на наследниците в случай на смърт на пенсионера в срока на разсрочено изплащане.

/5/ Страните по пенсионния договор не могат да правят изменения в него по отношение на вида на пенсията, начина за изчисляването ѝ, покритите рискове, гарантирания размер и срока на получаването ѝ.

/6/ Пенсионният договор се прекратява със смъртта на пенсионера.

Чл. 78в. /нов – решение на УС от 29.07.2021 г./ /1/ Разсроченото изплащане представлява договорно изплащане на натрупаната в индивидуалната партида сума на няколко части с еднакъв или различен размер, на равномерни или неравномерни периоди.

/2/ Договорът за разсрочено изплащане се сключва в писмена форма и задължително съдържа:

1. /изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ наименованието, седалището, адреса на управление, търговската регистрация, номера и датата на пенсионната лицензия и единния идентификационен код на Дружеството, наименованието и код по БУЛСТАТ на Фонда за разсрочени плащания;

2. имената и личните данни на осигуреното лице, съответно на неговия наследник;

3. план за извършване на плащанията;

4. гарантирания размер на плащането по чл. 27, ал. 1;

5. реда и начина за извършване на плащанията;

6. правата на наследниците на лицето, получаващо плащанията;

7. реда и начина за предоставяне на информация на страните по договора;

8. разходите по изплащането;

9. условията за изменение и прекратяване на договора.

/3/ Страните по договора за разсрочено изплащане не могат да правят изменения в него по отношение на вида на плащането, размера на плащанията, освен при извършване на актуализация и преизчисляване по реда на чл. 79г и 79д, гарантирания размер и срока на разсроченото изплащане.

/4/ Договорът за разсрочено изплащане се прекратява:

1. при изтичане срока на договора;

2. при смърт на лицето.

3. /отм. – решение на УС от 30.08.2021 г./

Сключване на пенсионния договор, съответно на договора за разсрочено изплащане на средства. Изплащане на пожизнената пенсия и разсроченото изплащане. Еднократно изплащане на средства при придобито право на пенсия

/ново заглавие – решение на УС от 29.07.2021 г., доп. – решение на УС от 30.08.2021 г./

Чл.78г. /нов – решение на УС от 29.07.2021 г./ /1/ До края на деня, в който осигуреното лице е подписало пенсионния договор, съответно – договора за разсрочено изплащане, индивидуалната му партида във ФОНДА се закрива.

/2/ Средствата от индивидуалната осигурителна партида, допълнени при необходимост по реда на чл. 79, ал. 2, се превеждат към Фонда за изплащане на пожизнени пенсии („ФИПП“), съответно – към Фонда за разсрочени плащания („ФРП“), до края на деня, следващ деня на закриване на индивидуалната партида.

/3/ Пенсията, съответно – разсроченото изплащане, се отпуска от 1-во число на месеца, следващ месеца на подписване на пенсионния договор, съответно – договора за разсрочено изплащане, и се изплаща на дата, посочена в съответния договор.

Чл.78д. /нов – решение на УС от 29.07.2021 г./ /1/ Пожизнената пенсия, съответно – разсроченото изплащане, се изплаща по банкова сметка в лева, открита в банка в Република България, и посочена от пенсионера/осигуреното лице в съответния пенсионен договор/ договор за разсрочено изплащане.

/2/ /изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ Пенсионерът/осигуреното лице може веднъж годишно да промени и да посочи различна банкова сметка за получаване на пенсията/разсроченото изплащане.

/3/ В случай, че банковата сметка на пенсионера/осигуреното лице, посочена по реда на алинея 1 или алинея 2, е открита в „ОБЕДИНЕНА БЪЛГАРСКА БАНКА“ АД, банковата такса за извършването на всеки един месечен превод ще бъде в размер на 0 (нула) лева.

/4/ /изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ В случай, че банковата сметка на пенсионера/осигуреното лице, посочена по реда на алинея 1 или алинея 2, е открита в банка, различна от „ОБЕДИНЕНА БЪЛГАРСКА БАНКА“ АД, за извършването на всеки един месечен превод ще бъде събирана банкова такса в размер, не по-висок от 1 (един) лев на транзакция. Конкретният размер на банковата такса по изречение първо ще бъде посочен в съответния пенсионен договор/ договор за разсрочено изплащане, и ще е за сметка на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии, съответно – на Фонда за разсрочени плащания.

/5/ /отм. – решение на УС от 30.08.2021 г./

/6/ /изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ Осигурено лице, придобило право на еднократно изплащане на средствата по чл. 28, ал. 1 от този Правилник, има право да получи средствата си по банкова сметка в лева, открита в банка в Република България и посочена в Заявлението, или чрез пощенски запис. Когато плащането се извършва по банкова сметка, разходите са за сметка на Дружеството. Когато плащането се извършва чрез пощенски запис, разходите за това изплащане са за сметка на лицето.

Общи правила при определяне на размера на пенсията, еднократното или разсроченото изплащане при придобито право на пенсия. Гарантиране на размера на натрупванията по индивидуалната партида, които се използват за изчисляване на размера на плащанията.

/ново заглавие решение на УС от 29.07.2021 г., изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./

Чл.79. /нов – решение на УС от 29.07.2021 г./ /1/ Пенсията, еднократното или разсроченото изплащане се определят въз основа на средствата по индивидуалната партида, натрупани към датата на сключване на пенсионния договора, договора за разсрочено изплащане или деня предхождащ изплащането – при еднократно изплащане на средства, в зависимост от направените вноски и другите постъпили средства по индивидуалната партида, доходите от тяхното инвестиране и от събраните такси и удържки.

/2/ /изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ Когато размерът на средствата по индивидуалната партида на осигурено лице във ФОНДА, натрупани към датата на определяне на плащането, е по-малък от сумата на brutния размер на преведените от Националната агенция за приходите и Националния осигурителен институт осигурителни вноски за съответното лице, преди изплащането на пенсия, разсрочено изплащане на средства по чл.27, ал.1 или еднократно изплащане на средствата по чл.28, ал.1, индивидуалната партида се допълва до тази сума със средства от резерва по чл. 60д.

/3/ При съпоставката на натрупаните средства по индивидуалната партида със сумата на brutния размер на осигурителните вноски:

1. не се вземат предвид прехвърлените средства по чл. 172 от КСО и доходът от инвестирането им;
2. от brutния размер на преведените осигурителни вноски се изключва частта от вноските, съответстваща на изплатените средства по чл. 25, т. 3.

/4/ Частта от вноските по ал. 3, т. 2 се определя въз основа на общия размер на вноските, постъпили по партидата на лицето към датата на плащането по чл. 25, т. 3, и съотношението между това плащане и общия размер на средствата по партидата.

/5/ Размерът на допълнителната пожизнена пенсия за старост, съответно – на средствата, подлежащи на разсрочено изплащане или на еднократно изплащане, се изчислява въз основа на средствата по индивидуалната партида след допълването ѝ съгласно ал. 2 – 4 при необходимост, като се вземат предвид прехвърлените средства по чл. 172 от КСО.

Определяне размера на пожизнената пенсия

/ново заглавие – решение на УС от 29.07.2021 г./

Чл.79а /нов – решение на УС от 29.07.2021 г./ /1/ Размерът на допълнителната пожизнена пенсия за старост се определя въз основа на:

1. средствата по индивидуалната партида на осигуреното лице след допълването ѝ при необходимост съгласно чл. 79, ал. 2;

2. таблицата за смъртност и средна продължителност на предстоящия живот, публикувана от Националния статистически институт;

3. /доп. – решение на УС от 30.08.2021 г./ технически лихвен процент, определен от Управителния съвет на Дружеството и одобрен от Комисията за финансов надзор по реда на чл. 169, ал. 9 – 12 от КСО.

/2/ При изчисляването на допълнителната пожизнена пенсия за старост:

1. не се допуска отчитане на пола като актюерски фактор;

2. през първото 6-месечие на годината се използва статистическата информация по ал. 1, т. 2, публикувана през предходната година, а през второто 6-месечие - статистическата информация по ал. 1, т. 2, публикувана през текущата година.

/3/ Извън случаите по ал.4, гарантираният размер на допълнителната пожизнена пенсия за старост е равен на този, изчислен по реда на ал. 1, т. 2 и 3 и ал. 2 въз основа на brutния размер на преведените осигурителни вноски съгласно чл. 79, ал. 2 – 4.

/4/ Когато размерът на средствата по ал. 1, т. 1, натрупани към датата на определяне на пенсията, е по-голям от сумата на brutния размер на преведените осигурителни вноски съгласно чл.79, ал. 2 – 4 за съответното лице и при изразено от него желание, Дружеството е длъжно да предложи изплащане на допълнителна пожизнена пенсия за старост с гарантиран размер, равен на размера на първата пенсия, изчислена на база натрупаните средства по индивидуалната партида. Правото по предходното изречение може да бъде упражнено, независимо от избора от лицето вид на допълнителната пожизнената пенсия: пожизнена пенсия без допълнителни условия; пожизнена пенсия с период на гарантирано изплащане; пожизнена пенсия, включваща разсрочено изплащане на част от средствата до навършване на избрана от пенсионера възраст.

/5/ /доп. – решение на УС от 30.08.2021 г./ Пенсията по ал.4 се определя съгласно правилата, посочени в ал. 1 - 2, като се прилага и рисков коефициент, определен от Управителния съвет на Дружеството и одобрен от Комисията за финансов надзор по реда на чл. 169, ал. 5 – 7 от КСО, и се отпуска само ако нейният гарантиран размер е по-висок от този по ал. 3.

/6/ Първоначално определеният размер на допълнителната пожизнена пенсия за старост, съответно актуализираният и преизчислен размер на тази пенсия, не може да се променя, освен при извършване на актуализация и преизчисляване по реда на чл. 79г и чл. 79д.

Определяне на размера на разсроченото плащане

/ново заглавие – решение на УС от 29.07.2021 г./

Чл.79б /нов – решение на УС от 29.07.2021 г./ /1/ Размерът на разсроченото плащане се определя въз основа на:

1. средствата по индивидуалната партида на осигуреното лице след допълването ѝ при необходимост съгласно чл. 79, ал. 2;

2. плана на разсроченото изплащане, съдържащ срока, сумите за изплащане и периодичността на плащанията;

/2/ Гарантираният размер на разсроченото плащане е равен на този, изчислен на база сумата на brutния размер на преведените осигурителни вноски съгласно чл. 79, ал. 2-ал.4. Към момента на последното плащане сборът от него и всички предходни плащания не може да е по-малък от гарантирания размер по изречение първо.

/3/ Първоначално определеният размер на разсроченото изплащане не може да се променя, освен при извършване на актуализация и преизчисляване по реда на чл. 79г и чл. 79д.

Права на наследниците на пенсионери и на лица, които имат сключени договори за разсрочено плащане

/ново заглавие- решение на УС от 29.07.2021 г./

Чл.79в. /нов – решение на УС от 29.07.2021 г./ /1/ При смърт на пенсионер с отпусната пожизнена пенсия с период на гарантирано изплащане, настъпила преди изтичане на периода на гарантирано изплащане, на наследниците по чл. 30 се изплаща еднократно еквивалента на настоящата стойност на дължимите плащания на пенсионера до края на периода на гарантирано изплащане.

/2/ При смърт на пенсионер с пожизнена пенсия, включваща разсрочено изплащане на част от средствата, настъпила по време на разсроченото изплащане, на наследниците по чл. 30 се изплаща еднократно еквивалента на настоящата стойност на разсрочените плащания, дължими след смъртта на пенсионера до края на срока за разсроченото изплащане.

/3/ При смърт на лице, получаващо разсрочено плащане, на наследниците по чл. 30 се изплаща еднократно остатъкът от дължимите плащания към починалото лице до края на срока на договора за разсрочено изплащане.

/4/ Отказът от наследството на починалия не лишава наследниците по ал. 1 от правата им по ал. 1 - 3, а получаването на средства по ал. 1 - 3 не се счита за приемане на наследство.

Актуализация и преизчисляване на допълнителната пожизнена пенсия за старост и на разсроченото плащане

/нова заглавие – решение на УС от 29.07.2021 г./

Чл.79г. /нов – решение на УС от 29.07.2021 г./ /1/ /изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ Допълнителната пожизнена пенсия за старост и разсроченото плащане се актуализират веднъж годишно – през месец септември. В случай на реализирана отрицателна доходност и недостатъчна наличност на средства в аналитичната сметка по чл. 80, ал. 6 във ФИПП, съответно в аналитичната сметка по чл. 81, ал. 3, т. 2 във ФРП, която да компенсира реализираната отрицателна доходност, актуализацията може да бъде направена и на полугодишен период – през месец март.

/2/ Допълнителната пожизнена пенсия за старост се актуализира в зависимост от техническия лихвен процент, въз основа на който е изчислен нейният размер и реализираната доходност от инвестирането на средствата на ФИПП през периода, за който се отнася актуализацията: на годишна, съответно полугодишна база.

/3/ Разсроченото плащане се актуализира в зависимост от реализираната доходност от инвестирането на средствата на ФРП през периода, за който се отнася актуализацията: на годишна база, съответно полугодишна база.

/4/ /изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ Актуализацията на допълнителната пожизнена пенсия за старост се извършва с 50 на сто от превишението на реализираната доходност от инвестирането на средствата на ФИПП през периода, за който се отнася, над техническия лихвен процент, въз основа на който е изчислен нейният размер. В случаите на реализирана положителна доходност, надвишаваща техническия лихвен процент, Управителният съвет на Дружеството може да вземе решение за разпределяне на по-висок процент от 50 на сто от превишението на реализираната доходност. Решението по предходното изречение подлежи на оповестяване по реда на чл. 56а, ал. 3. Актуализацията се извършва на база на теглото, съответно частта на всяко лице в доходността, подлежаща на разпределяне. Теглото на всяко от лицата, които имат право на актуализация, се определя като среднопретеглена стойност на размера на настоящата стойност на задълженията към съответното лице към края на всеки месец от периода на актуализация и в зависимост от месеците, през които лицето е участвало във ФИПП. В случаите, когато разликата между реализираната доходност и техническия лихвен процент е отрицателна величина и определената сума за актуализиране на пенсията, чрез прилагане на теглото по предходното изречение, е отрицателна величина, се извършва допълване на тази сума от аналитичната сметка по чл. 80, ал. 6 във ФИПП до 0 (нула), когато е възможно такова допълване. В този случай, след актуализацията размерът на пенсията се запазва непроменен. При невъзможност за такова допълване, след изразходване на средствата от аналитичната сметка по чл. 80, ал. 6 във ФИПП размерът на допълнителната пожизнена пенсия за старост се намалява. Във всички случаи, при такова намаление размерът на изплащана пенсия не може да бъде по-нисък от гарантирания размер, посочен в пенсионния договор.

/5/ /изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ Актуализацията на разсроченото плащане се извършва с не по-малко от 50 на сто от реализираната доходност от инвестирането на средствата на ФРП през периода, за който се отнася. В случаите на реализирана положителна доходност, Управителният съвет на Дружеството може да вземе решение за разпределяне на по-висок процент от 50 на сто от реализираната доходност. Решението по предходното изречение подлежи на оповестяване по реда на чл. 56а, ал. 3. Актуализацията се извършва на база на теглото на всяко лице, съответно частта на всяко лице в доходността, подлежаща на разпределяне. Теглото на всяко от лицата се определя като среднопретеглена стойност на размера на настоящата стойност на задълженията към съответното лице към края на всеки месец от периода на актуализация и в зависимост от месеците, през които лицето е участвало във ФРП. В случаите, когато реализираната доходност е отрицателна величина и определената сума за актуализиране на разсроченото изплащане чрез прилагане на теглото по предходното изречение е отрицателна величина, се извършва допълване на тази сума от аналитичната сметка по чл. 81, ал. 3, т.2 във ФРП до 0 (нула), когато е възможно такова допълване. В този случай, след актуализацията размерът на разсроченото изплащане се запазва непроменен. При невъзможност за такова допълване, след изразходване на средствата от аналитичната сметка по чл. 81, ал. 3, т. 2 във ФРП размерът на разсроченото плащане може да се намалява. Във всички случаи, при такова намаление размерът на разсроченото изплащане не може да бъде по-нисък от гарантирания размер, посочен в договора за разсрочено изплащане.

/6/ Актуализацията на допълнителната пожизнена пенсия за старост се прилага по отношение на всички лица, които имат сключени договори за допълнителна пожизнена пенсия преди повече от 1 месец от датата на актуализацията, които договори към датата на актуализацията не са прекратени.

/7/ Актуализацията на разсроченото плащане се прилага по отношение на всички лица, които имат сключени договори за разсрочено плащане преди повече от 1 месец от датата на актуализацията, които договори към датата на актуализацията не са прекратени.

/8/ След смъртта на лице, получаващо пожизнена пенсия с период на гарантирано изплащане, пожизнена пенсия, включваща разсрочено изплащане на част от средствата, или разсрочено плащане на средства, неполучената част от настоящата стойност на задълженията към наследниците се актуализира по реда за актуализация на плащането към починалия до извършване на дължимото плащане на съответния наследник.

/9/ Актуализираният размер на допълнителната пожизнена пенсия за старост, съответно на разсроченото плащане, е дължим от месеца на извършването ѝ, но започва да се изплаща от месеца, следващ месеца на актуализацията. Актуализираният размер на пенсиите, съответно на разсрочените плащания през

месец септември започва да се изплаща, считано от месец октомври. Увеличението, съответно намалението на месечния размер на пенсията, вследствие на актуализацията, дължимо за месец септември, се отразява на размера на пенсията, която се изплаща през октомври.

Чл.79д. /нов – решение на УС от 29.07.2021 г./ /1/ /доп. – решение на УС от 30.08.2021 г./ Лицата, които след сключване на пенсионен договор, съответно договор за разсрочено изплащане на средства, започнат или продължат да упражняват трудова дейност, за която подлежат на осигуряване във ФОНДА, в резултат на което имат разкрита нова индивидуална партида във ФОНДА, както и лицата, за които след сключване на пенсионен договор или на договор за разсрочено изплащане постъпят осигурителни вноски, дължими за месеца на сключване на договора или за предходни месеци, не повече от веднъж в една календарна година могат да поискат преизчисляване на получаваната пенсия или разсрочено плащане, въз основа на натрупаните суми от осигурителните вноски, постъпили след сключването на пенсионния договор, съответно договора за разсрочено изплащане, или с част от тях.

/2/ Преизчисляването по ал. 1 се извършва от първо число на месеца, следващ месеца, през който е подадено искането. В този случай средствата от партидата, въз основа на които е извършено преизчисляването, се прехвърлят във ФИПП – при сключен пенсионен договор, съответно във ФРП – при сключен договор за разсрочени изплащане на средствата.

Х. ФОНД ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИТЕ ПЕНСИИ. ФОНД ЗА РАЗСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ. РЕЗЕРВ ЗА ГАРАНТИРАНЕ ИЗПЛАЩАНЕТО НА ПОЖИЗНЕНИТЕ ПЕНСИИ

/ново заглавие– решение на УС от 29.07.2021 г./

Фонд за изплащане на пожизнените пенсии

/ново заглавие – решение на УС от 29.07.2021 г./

Чл.80. /нов – решение на УС от 29.07.2021 г./ /1/ Дружеството създава Фонд за изплащане на пожизнени пенсии („ФИПП“), от който се изплащат отпуснатите пожизнени пенсии и дължимите средства на наследниците на починалите пенсионери .

/2/ ФИПП се формира от:

1. прехвърлените средства от индивидуалните партии на лицата, на които е определена допълнителна пожизнена пенсия за старост;

2. /изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ прехвърлените средства по реда на ал. 12 и чл. 170, ал. 9, т. 1 – 3 от КСО;

3. дохода от инвестиране на средствата на ФИПП.

/3/ От ФИПП:

1. се изплащат пожизнените пенсии и дължимите средства на наследниците на починалите пенсионери и се извършват разходи за тяхното изплащане в страната съгласно ал. 4;

2. се извършват разходи за придобиване и продажба на активите на ФИПП;

3. се изплаща таксата по чл. 201, ал. 1, т. 3 от КСО;

4. /изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ се прехвърлят средства по реда на ал. 10, т. 1 и ал. 13;

5. не може да се извършват плащания, различни от предвидените в т. 1 - 4.

/4/ Разходите за изплащане на пожизнени пенсии са в размер на фактически извършените, но не повече от един лев на транзакция. В случай че фактически извършените разходи за изплащане на пожизнени пенсии надвишават този размер, Дружеството възстановява на ФИПП превишението на разходите.

/5/ ФИПП се води в левове. Оценката на активите и пасивите на ФИПП се извършва към края на всеки календарен месец в съответствие с изискванията на чл. 181 от КСО.

/6/ Във ФИПП се води отделна аналитична сметка за частта от дохода, с който не е извършена актуализация на пожизнените пенсии по реда на чл. 79г, ал. 4.

/7/ Отговорният актюер на Дружеството:

1. изчислява задълженията към пенсионерите и наследниците на починалите пенсионери и изискуемия размер на средствата, необходими за тяхното покриване, към 31 декември всяка година;

2. заверява изчисленията по т. 1 в годишния актюерски доклад на фонда.

/8/ При изчисляването по реда на ал. 7, т. 1:

1. се използват надеждни и справедливи актюерски изчисления и допускания, които отчитат всички задължения, произтичащи от сключените пенсионни договори, така че размерът на средствата на ФИПП да бъде достатъчен за изплащане на всички отпуснати пожизнени пенсии и дължими плащания на наследници;

2. възприетите за оценка на задълженията допускания се избират разумно, като се отчита по целесъобразност подходяща граница за неблагоприятните отклонения;

3. се прилагат таблицата по чл. 79а, ал. 1, т. 2 и одобрения технически лихвен процент по чл. 79а, ал. 1, т. 3, използвани за изчисляване на първоначалната пенсия на съответното лице;

4. методът и актюерските допускания не може да се променят, освен в случаите на промени в правните, демографските или икономическите обстоятелства, на които се основават допусканията.

/9/ Дружеството е длъжно по всяко време да поддържа достатъчно по размер средства във ФИПП, отговарящи на цялостната му дейност, с които да гарантира покритие на поетите осигурителни рискове.

/10/ В случай че при изчисляването по ал. 7, т. 1 размерът на средствата във ФИПП е:

1. по-голям от 105 на сто от размера на задълженията към пенсионерите и техните наследници, превишението над 105 на сто може да се прехвърля в резерва по чл. 82а;
2. между 100 и 105 на сто от размера на задълженията към пенсионерите и техните наследници, превишението над 100 на сто остава във фонда.

/11/ В случаите по ал.10, т.1 прехвърлените средства се отразяват в отделна сметка, отчитаща намалението на нетните активи на ФИПП, и не се отразяват върху салдото по аналитичната сметка по ал.6.

/12/ В случай че при изчисляването по ал. 7, т. 1 размерът на средствата на ФИПП е по-нисък от размера на задълженията към пенсионерите и техните наследници, дружеството допълва разликата със средства от Резерва за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии, а при недостиг на средства в него - със собствени средства.

/13/ Когато през предходните 5 години средства от Резерва за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии са използвани за покриване на недостиг във ФИПП, тези средства се възстановяват в същия резерв до размера на превишението по ал. 10, т. 2.

Фонд за разсрочени плащания

/ново заглавие – решение на УС от 29.07.2021 г./

Чл.81. /нов – решение на УС от 29.07.2021 г./ /1/ Дружеството създава Фонд за разсрочени плащания („ФРП“) при определяне на първото разсрочено плащане по чл. 27, ал. 1.

/2/ ФРП се формира от:

1. прехвърлените средства от индивидуалните партии на лицата, на които е определено разсрочено плащане по чл. 27, ал. 1;
2. прехвърлените средства по реда на ал. 8;
3. дохода от инвестирането на средствата на ФРП.

/3/ Във ФРП се водят:

1. аналитични сметки на лицата, чиито средства са прехвърлени, в които се правят записи за прехвърлените средства и изплатените суми на всяко лице;
2. отделна аналитична сметка за частта от дохода, с който не е извършена актуализация на разсрочените плащания.

/4/ От ФРП:

1. се изплащат разсрочените плащания по чл. 27, ал. 1 и дължимите средства на наследниците на починалите лица, получаващи такива плащания, и се извършват разходи за тяхното изплащане в страната;
2. се извършват разходи за придобиване и продажба на активите на ФРП;
3. се изплаща таксата по чл. 201, ал. 1, т. 3 от КСО;
4. /изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ се прехвърлят средства по реда на ал. 6, т. 1 и ал. 9 и чл. 170, ал. 9, т. 3 от КСО;
5. не може да се извършват плащания, различни от предвидените в т. 1 - 4.

/5/ При управлението и изчисляването на необходимия размер на средствата във ФРП се прилагат съответно разпоредбите на чл. 80, ал. 4,5, 7, 8 и 9.

/6/ В случай че при изчисляването по чл. 80, ал. 7, т. 1 размерът на средствата на ФРП е:

1. повече от 105 на сто от размера на задълженията към лицата, получаващи разсрочени плащания, и техните наследници, превишението над 105 на сто може да се прехвърля в резерва по чл. 60д;
2. между 100 и 105 на сто от размера на задълженията към лицата, получаващи разсрочени плащания, и техните наследници, превишението над 100 на сто остава във фонда.

/7/ Прехвърлените средства по реда на ал. 6, т.1 се отразяват в отделна сметка, отчитаща намалението на нетните активи на ФИП в резултат от прехвърлянето на средства в резерва по чл. 60д и не се отразяват върху салдото по аналитичната сметка по ал.3, т.2.

/8/ В случай че при изчисляването по чл. 80, ал. 7, т. 1 размерът на средствата на ФРП е по-нисък от размера на задълженията към лицата, получаващи разсрочени плащания, и техните наследници, Дружеството допълва разликата със средства от резерва по чл. 60д, а при недостиг на средства в него – със собствени средства.

/9/ Когато през предходните 5 години средства от резерва по чл. 60д са използвани за покриване на недостиг във ФРП, тези средства се възстановяват на резерва до размера на превишението по ал. 6, т. 2.

Оценка на активите и пасивите на Фонда за изплащане на пожизнените пенсии и на Фонда за разсрочени плащания. Правила за инвестиране на средствата

/ново заглавие – решение на УС от 29.07.2021 г./

Чл.82. /нов – решение на УС от 29.07.2021 г./ /Правилата за оценка на активите и пасивите на Фонда за изплащане на пожизнените пенсии, съответно на Фонда за разсрочени плащания, както и

конкретните изисквания и ограничения към инвестициите на Фонда за изплащане на пожизнените пенсии, съответно на Фонда за разсрочени плащания се определят в правилата на съответните фондове.

Резерв за гарантиране изплащането на пожизнените пенсии

/ново заглавие – решение на УС от 29.07.2021 г./

Чл.82а. /нов – решение на УС от 29.07.2021 г./ /1/ За покриване на недостига във ФИПП, Дружеството създава резерв за гарантиране изплащането на пожизнените пенсии, който отчита чрез отделна счетоводна сметка. Средствата на резерва могат да се използват само за покриване на недостиг във ФИПП.

/2/ Резервът по ал. 1 се формира от:

1. превишението във ФИПП по чл. 80, ал. 10, т. 1;
2. собствени средства на Дружеството;
3. прехвърлени средства по реда на чл. 170, ал. 9, т. 1 и 3 от КСО.

/3/ Източниците, формиращи резерва, се отчитат чрез отделни подсметки към счетоводната сметка по ал.1.

/4/ Активите, с които е покрит резервът, се отчитат чрез отделни счетоводни сметки или чрез отделни подсметки към съответната счетоводна сметка по ал.1.

/5/ Резервът е в размер не по-малък от 1 на сто от настоящата стойност на задълженията към пенсионерите и техните наследници по чл. 25, т.5, като максималният му размер е 2 на сто от настоящата стойност на задълженията към пенсионерите и техните наследници.

/6/ Когато стойността на активите, с които е покрит резервът, е по-малка от минималния размер по ал.5, Дружеството допълва недостига със средства по ал.2, т.1 и/или т.2.

/7/ Когато стойността на активите, с които е покрит резервът, надвишава максималния размер на резерва по ал.5, средствата над този размер с източник от собствени средства на Дружеството се освобождават от резерва и се отразяват по сметка на Дружеството.

/8/ Когато стойността на активите, с които е покрит резервът, надвишава минималния размер, но е по-малка от максималния размер по ал.5, Дружество може да вземе решение за освобождаване на средства от него с източник собствени средства и/или за допълването му със средства по ал.2 т.1 и/или т.2. В решението се посочва конкретният размер на средствата, които се освобождават от резерва, съответно на средствата, с които се допълва.

/9/ Когато към 31 декември на отчетната година е налице недостиг във ФИПП, с него се завишава недостигът по б и се намаляват превишенията по ал.7 и ал.8 в резерва за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии.

/10/ Средствата на резерва по ал. 1 се инвестират в съответствие с чл. 176, ал. 2 - 4, чл. 177, ал. 1 и чл. 178а от КСО.

/11/ Дружеството преизчислява всяка година размера на резерва за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии към 31 декември на предходната година.

/12/ Допълването и освобождаването на средства в резерва за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии се извършват в срок до 31 март на годината, през която се извършва преизчисляването му.

XI. МЕТОДИ И ПЕРИОДИЧНОСТ НА ОЦЕНКА НА АКТИВИТЕ НА ФОНДА

/предишен раздел X – решение на УС от 29.07.2021 г./

Чл.83. /изм. – решение на ОС от 01.04.2004 г./ /1/ Дружеството извършва оценка на активите на ФОНДА по ред и начин определени с Наредба № 9 / 19.11.2003 г. на Комисията.

/2/ /нова – решение на ОС от 01.04.2004 г./ Считано от 1 юли 2004 година оценката на активите на ФОНДА се извършва всеки работен ден въз основа на:

1. информация от банката-попечител на ФОНДА за всички приключени операции с активите на ФОНДА за предходния ден;
2. извършено осчетоводяване на задълженията на ФОНДА и на операциите с активите му за предходния работен ден;
3. /изм. – решение на СД от 09.05.2019 г./ информация за пазарните цени на активите за предходния работен ден;
4. определяне на справедливата стойност на активите, които нямат пазарни цени, чрез използване на съответните приложими методи.

Чл.84. /1/ /доп. – решение на ОС от 01.04.2004 г.; изм. – решение на СД от 09.05.2019 г./ При оценка на активите на ФОНДА, Дружеството прилага методите, определени в Закона за счетоводството, Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО) и действащите законови и подзаконови актове.

/2/ /доп. – решение на ОС от 01.04.2004 г.; изм. – решение на СД от 09.05.2019 г., изм. – решение на СД от 01.07.2019 г./ Управителният орган на Дружеството утвърждава правила за оценка на активите и

пасивите на Дружеството и управляваните от него пенсионни фондове, съгласно изискванията на законовите и подзаконовите нормативни актове, които се представят на Комисията.

/3/ /отм. – решение на ОС от 01.04.2004 г./

/4/ /отм. – решение на ОС от 01.04.2004 г./

Чл.84а. /нов – решение на ОС от 01.04.2004 г./ /1/ Оценката на финансовите активи на ФОНДА се извършва при спазване на следните изисквания:

1. /изм. – решение на СД от 09.05.2019 г./ при първоначално придобиване – по цена на придобиване;

2. /изм. – решение на ОС от 30.05.2006 г./ при последващо оценяване – по справедлива стойност, в съответствие с реда и начина, определени в Наредба № 9 на Комисията.

/2/ Методите за определяне на справедливата стойност на финансовите активи, източниците и системите за събиране на ценова информация са определени в Правилата по чл. 84, ал.2.

/3/ /изм. – решение на СД от 11.11.2011 г.; изм. – решение на СД от 09.05.2019 г., изм. – решение на СД от 01.07.2019 г./ При невъзможност за определяне на справедливата стойност чрез използване на цени от активен пазар, последващата оценка се извършва при използването на един от следните методи:

а) метод на линейната интерполация – за български държавни облигации;

б) метод на дисконтираните парични потоци – за облигации извън посочените в б. „а”;

в) един от изброените методи за акции: метод на пазарните множители на дружества аналози чрез използване на модела на пазарните множители на дружество аналог; или метод на нетната балансова стойност на активите чрез използване на модела на нетната балансова стойност на активите; или метод на дисконтираните парични потоци чрез използване на модела на дисконтираните парични потоци на собствения капитал, модела на дисконтираните парични потоци на дружеството или модела на дисконтираните дивиденди;

г) метод на Блек-Скоулс – за опции;

д) или други методи, определени в Правилата по чл. 84, ал.2.

Чл.84б. /нов – решение на ОС от 01.04.2004 г., изм. – решение на СД от 01.07.2019 г./ Банковите влогове в левове и в чуждестранна валута, парите на каса, паричните средства по разплащателни сметки в левове и в чуждестранна валута и краткосрочните вземания се оценяват всеки работен ден към края на предходния работен ден, както следва:

а) банковите депозити – по номиналната им стойност и полагащата се съгласно договора натрупана лихва;

б) парите на каса – по номинална стойност;

в) паричните средства по разплащателни сметки – по номинална стойност;

г) /изм. – решение на ОС от 30.05.2006 г./ краткосрочните вземания без определен лихвен процент или доход – по себестойност.

д) /нова – решение на ОС от 30.05.2006 г./ краткосрочните вземания с определен лихвен процент или доход – по себестойност, увеличена с полагащата се съгласно договора натрупана лихва или доход.

Чл.84в. /изм. – решение на ОС от 30.05.2006 г./ /1/ Инвестиционните имоти се оценяват при спазване на следните изисквания:

1. при първоначално придобиване на инвестиционните имоти – по цена на придобиване, включваща и разходите по сделката;

2. при последващо оценяване – по справедлива стойност.

/2/ /изм. – решение на ОС от 30.05.2006 г.; изм. – решение на СД от 11.11.2011 г., изм. – решение на СД от 16.06.2015 г.; изм. – решение на СД от 09.05.2019 г./ Последващата оценка на инвестиционен имот по справедлива стойност се извършва от Дружеството съгласно оценката на пазарната стойност на имота към последния работен ден на всяко тримесечие, изготвена от независим оценител, притежаващ правоспособност за извършване на оценка на недвижими имоти съгласно Закона за независимите оценители, който:

1) притежава съответната правоспособност съгласно Закона за независимите оценители;

2) не е с отнемана правоспособност на независим оценител през последните 5 години преди датата, за която се отнася оценката;

3) не е извършвал нарушения на чл. 17, ал. 2, чл. 18, т. 1 – 3 и т. 7 и чл. 21 от Закона за независимите оценители през последните три години преди датата, за която се отнася оценката;

4) има най-малко пет години професионален опит при оценяване на съответния вид инвестиционни имоти.

/3/ /отм. – решение на СД от 11.11.2011 г./

/4/ /отм. – решение на СД от 11.11.2011 г./

/5/ /нова – решение на ОС от 30.05.2006 г.; изм. – решение на СД от 09.05.2019 г./ Оценката по предходната алинея не може да бъде възложена на лице, което:

1) притежава пряко или чрез свързани лица акции в Дружеството;

2) е член на управителен или контролен орган на Дружеството;

3) е свързано лице с член на управителния или контролния орган на Дружеството или с лице, което притежава пряко или чрез свързани лица повече от 5 на сто от акциите на Дружеството, и да не е

близък член на семейството на член на управителния или контролния орган или на лице, притежаващо пряко или непряко повече от 5 на сто от акциите на Дружеството;

4) е продавач на недвижимия имот, член на управителен или контролен орган, съдружник или акционер на продавача, както и свързано лице с продавача, с член на управителния или контролния му орган, с негов съдружник или акционер или близък член на семейството на продавача, на член на управителния или контролния орган на продавача или на съдружник или акционер на продавача;

5) е предоставяло консултантски, брокерски или други услуги на Дружеството или на управляван от него фонд за допълнително пенсионно осигуряване, с изключение на извършване на оценка по реда на тази наредба, през последните две години преди датата, за която се отнася оценката;

6) е предоставяло консултантски, брокерски или други услуги на член на управителния или контролния орган на Дружеството, на лице, което притежава пряко или чрез свързани лица повече от 5 на сто от акциите на Дружеството, или на продавача на инвестиционния имот през последните две години преди датата, за която се отнася оценката;

7) е в договорно отношение с трето лице, което зависи от оценката на оценявания инвестиционен имот;

8) може да бъде повлияно от друга форма на зависимост или конфликт на интереси.

/6/ /нова – решение на ОС от 30.05.2006 г.; изм. – решение на СД от 09.05.2019 г./ Независимият оценител не може да извършва оценка на един и същ инвестиционен имот през повече от две последователни години от датата, за която се отнася първата оценка на имота. След този срок оценителят може отново да извършва оценка на имота след изтичане на една година от датата, за която се отнася последната оценка.

/7/ /нова – решение на СД от 09.05.2019 г./ Обстоятелствата по ал.5 и ал.6 се удостоверяват от оценителите с декларация.

Чл.84г. /нов – решение на СД от 11.11.2011 г./ /1/ /изм. – решение на СД от 01.07.2019 г./ Фючърсите се оценяват от Дружеството по цена на сетълмент за фючърса за предходния работен ден, обявена от съответния регулиран пазар, на който те се търгуват. Опциите се оценяват от Дружеството по последна цена на сключена с тях сделка за предходния работен ден при затваряне на регулирания пазар, на който те се търгуват.

/2/ /доп. – решение на СД от 01.07.2019 г./ При невъзможност да се приложи начинът за оценка по ал. 1 последващата оценка се извършва по общоприети подходящи модели за оценка, определени в правилата по чл. 84, ал.2, като се държи сметка за базовия актив.

/3/ /изм. – решение на СД от 09.05.2019 г./ Форуюрдните валутни договори с остатъчен срок на договора до 45 календарни дни, сключени за намаляване на инвестиционния риск, свързан с активите на ФОНДА, се оценяват по централния курс на Българската народна банка за съответната валута, валиден за деня, за който се отнася оценката.

/4/ /нова – решение на СД от 09.05.2019 г., изм. – решение на СД от 01.07.2019 г./ Форуюрдните валутни договори с остатъчен срок на договора повече от 45 календарни дни, договорите за лихвен суап и извънборсово търгуваните опции, сключени за намаляване на инвестиционния риск, свързан с активите на ФОНДА, се оценяват по обявената от контрагента цена на договора за деня, за който се отнася оценката. При невъзможност за прилагане на начина за оценка по предходното изречение, последващата оценка се извършва по общоприети подходящи модели за оценка, определени в правилата по чл. 84, ал. 2, като се държи сметка за базовия актив.

Чл.84д. /предишен чл.84г. – решение на СД от 11.11.2011 г./ /1/ Финансовите активи, деноминирани в чуждестранна валута, се преизчисляват в легова равностойност, определена по централния курс на Българската народна банка, валиден за деня, за който се отнася оценката.

/2/ Инвестиционните имоти, които се водят по справедлива стойност, изразена в чуждестранна валута, се преизчисляват в легова равностойност, определена по централния курс на Българската народна банка, който е бил в сила при определянето на тази стойност.

/3/ Всички разходи, свързани с оценката на активите и пасивите на ФОНДА, са за сметка на Дружеството.

ХП. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ДРУЖЕСТВОТО, ПОПЕЧИТЕЛСКИЯ СЪВЕТ, ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА, РАБОТОДАТЕЛИТЕ И НА ОСИГУРИТЕЛНИТЕ ПОСРЕДНИЦИ

/Заглавие изм. – решение на ОС от 30.06.2005 г. предишен раздел XI – решение на УС от 29.07.2021 г./

Права и задължения на Дружеството

Чл.85. /изм. – решение на СД от 09.05.2019 г./ Дружеството е длъжно да управлява средствата на ФОНДА с грижата на добър търговец при спазване принципите на качество, надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация, в интерес на осигурените лица.

Чл.86. Дружеството гарантира с активите си изпълнението на задълженията към осигурените във ФОНДА лица.

Чл.87. Дружеството е длъжно да инвестира средствата на ФОНДА съобразно изискванията на действащото законодателство и този Правилник, като поддържа минимално равнище на доходност, определено с наредба на Комисията.

Чл.88. За извършване на дейността по допълнителното задължително пенсионно осигуряване Дружеството има право да събира такси и удръжки, в размер, ред и начин определени в КСО и този Правилник.

Чл.89. Дружеството е длъжно:

а) да извършва дейността си в съответствие със законите на страната;
б) да открие и поддържа индивидуална осигурителна партида на осигурения;
в) /изм. – решение на ОС от 01.04.2004 г./ да разпределя дохода, реализиран от инвестиране на средствата на ФОНДА по индивидуалните осигурителни партиди, до въвеждането на дяловете и да определя ежедневно стойността на един дял, считано от 01.07.2004 г. съгласно законовите изисквания и този Правилник;

г) да предоставя на осигурения информация за натрупаните средства в индивидуалната осигурителна партида съгласно условията на този Правилник;

д) /изм. – решение на ОС от 01.04.2004 г./ да изплаща пенсия на лице, придобило право на пенсия в случаите по чл.25, ал.1, т.1 и т.2 или да изплати еднократно или разсрочено средствата, натрупани по индивидуалната му осигурителна партида в случаите по чл.28, ал.1, съответно чл. 27, ал. 1 от Правилника;

е) /изм. – решение на ОС от 01.04.2004 г.; изм. – решение на СД от 11.11.2011 г.; изм. – решение на СД от 30.03.2016 г., доп. – решение на СД от 01.07.2019 г./ да изплати еднократно или разсрочено на осигурено лице до 50 на сто от средствата, натрупани в индивидуалната осигурителна партида при трайно намалена работоспособност над 89.99 на сто;

ж) /изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ при смърт на осигурено лице да изплати еднократно или разсрочено средствата в индивидуалната му осигурителна партида на неговите наследници, при смърт на пенсионер – да заплати на наследниците еднократно сумата, определена съгласно чл. 79в, ал. 1 или ал. 2, а при смърт на лице, получаващо разсрочено плащане по чл.27, ал.1 – да заплати на наследниците еднократно остатъка от дължимите плащания съгласно чл. 79в, ал. 3.

з) /изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ да предостави на придобилия право на пенсия съгласно този Правилник право на избор относно вида на изплащаната пенсия;

и) /доп. – решение на УС от 30.08.2021 г./ при сключен пенсионен договор по чл.78б, ал.2, съответно договор за разсрочено изплащане на средства по чл.78в, ал.2, да извършва плащанията в сроковете, посочени в договора.

Чл.90. Дружеството няма право:

1. да взема едностранно решения, увреждащи интересите на осигурените лица;
2. да рекламира продукти и услуги, които не предлага в момента;
3. да обещава бъдеща доходност;
4. да използва при рекламната си дейност лотарии;
5. /отм. – решение на ОС от 01.04.2004 г./
6. /отм. – решение на ОС от 01.04.2004 г./
7. Да извършва други действия, забранени от действащото законодателство или застрашаващи и/или увреждащи ликвидността на активите на ФОНДА или създаващи опасност от заблуда за осигурените лица.

Чл.91. /изм. – решение на ОС от 01.04.2004 г.; изм. – решение на СД от 09.05.2019 г./ Дружеството администрира и обработва личните данни, предоставени от осигурените лица, пенсионерите и наследниците, при спазване на изискванията на Регламент (ЕС) 2016/679 (Общия регламент относно защитата на данните, наричан по-долу „Регламента“) и Закона за защита на личните данни.

Чл. 91а. /нов – решение на СД от 09.05.2019 г./ /1/ Дружеството администрира и обработва лични данни при наличие на някое от следните основания:

1. обработването е необходимо за изпълнение на задълженията на Дружеството по сключения осигурителен договор, съответно – пенсионния договор или договора за разсрочено изплащане;

2. обработването е необходимо за изпълнение на изисквания, съдържащи се в нормативната уредба;

3. обработването се извършва въз основа на изрично съгласие на субекта на данни (осигурено лице, наследник, пенсионер);

4. налице е някое от другите условия, посочени в член 6, параграф 1 от Регламента.

/2/ При обработването на лични данни, Дружеството се стреми да прилага високи стандарти за сигурност (отговарящи на изискванията на ISO/IEC 27001).

/3/ Дружеството прилага подходящи технически и организационни мерки за защита на данните, в това число: криптиране на личните данни; осигуряване на поверителност, цялостност, наличност и устойчивост на системите за обработване; своевременно възстановяване на наличността и достъпа до личните данни в случай на физически или технически инцидент; оценка на ефективността на техническите и организационните мерки с оглед сигурността на обработването.

/4/ Дружеството съхранява събраните лични данни по време на действието на осигурителното правоотношение, както и за период от 50 (петдесет) години след прекратяването му.

Чл. 91б. /нов – решение на СД от 09.05.2019 г./ Дружеството предоставя обработваните от него лични данни на:

1. държавни органи – в рамките на техните правомощия и в изпълнение на изисквания, съдържащи се в нормативната уредба;

2. лица от групата на Дружеството и подизпълнители с добра репутация – въз основа на легитимния интерес на Дружеството и/или в изпълнение на задълженията на Дружеството по сключения осигурителен договор, съответно – пенсионния договор или договора за разсрочено изплащане;

3. трети лица – при наличие на съгласие от страна на субекта на данни (осигурено лице, наследник, пенсионер).

Чл. 91в. /нов – решение на СД от 09.05.2019 г., изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ Субектът на данни (осигурено лице, наследник, пенсионер, осигурител) има право на информация, право на достъп, право на коригиране, право на изтриване, право на ограничаване на обработването, право на преносимост на данните и право на оттегляне на дадени съгласия за обработване. Условието, при които могат да бъдат упражнявани тези права, са уредени в „Политика на ОББ Пенсионно осигуряване за защита на личните данни“, публикувана на интернет-страница на Дружеството на адрес: www.nnbulgaria.com или www.ubb-pensions.bg.

Чл.92. Дружеството отговаря с цялото си имущество пред осигурените лица за загуби, настъпили в резултат на недобросъвестно изпълнение на своите задължения по отношение на управлението на ФОНДА. Активите на ФОНДА не могат да бъдат използвани за покриване на задължения и загуби на Дружеството.

Права и задължения на Попечителския съвет

/заглавие изм. – решение на ОС от 30.06.2005 г./

Чл.93. /изм. и доп. – решение на ОС от 01.04.2004 г./ /1/ /доп. – решение на УС от 30.08.2021 г./ Интересите на осигурените във ФОНДА и на лицата, получаващи плащания от Фонда за изплащане на пожизнени пенсии или Фонда за разсрочени плащания, се представляват от Попечителския съвет.

/2/ /доп. – решение на ОС от 01.04.2004 г./ Дружеството отправя писмена покана до централните ръководства на национално представените организации на работниците и служителите и на работодателите да определят своите представители в Попечителския съвет на ФОНДА. В състава на Попечителския съвет влизат по равен брой представители на национално представените организации на работниците и служителите и на работодателите и един представител на Дружеството.

/3/ /доп. – решение на ОС от 30.06.2005 г.; изм. – решение на СД от 09.05.2019 г./ Представителите на организацията на работниците и служителите и на работодателите в Попечителския съвет се определят от ръководните им органи на национално равнище. Представителят на Дружеството в Попечителския съвет се определя с решение на управителния орган на Дружеството.

/4/ /изм. и доп. – решение на ОС от 30.06.2005 г./ Членовете на Попечителския съвет трябва да отговарят на следните изисквания:

1. да са дееспособни физически лица;
2. да не са осъждани за умишлени престъпления от общ характер;
3. да не са лишени от право да заемат материалноотговорна длъжност;
4. да не са членове на управителни или контролни органи или служители на друго пенсионноосигурително дружество;

5. да не са членове на попечителски или консултативен съвет на фонд за допълнително пенсионно осигуряване, управляван от друго пенсионноосигурително дружество.

/5/ /нова – решение на ОС от 30.06.2005 г./ Всеки член на Попечителския съвет, удостоверява обстоятелствата по предходната алинея с писмена декларация. Декларациите се съхраняват в Дружеството. Членовете на Попечителския съвет задължително уведомяват съвета при промяна на декларираните обстоятелства.

/6/ /нова – решение на ОС от 30.06.2005 г./ Мандатът на членовете на Попечителския съвет е 5 години. Председателят и заместник-председателят имат мандат една година. В случаите на предсрочно прекратяване на мандата на член на Попечителския съвет, избраният по съответния ред представител на мястото на предсрочно освободения член довършва мандата му.

/7/ /изм. и доп. – решение на ОС от 30.06.2005 г./ Попечителският съвет заседава най-малко веднъж на три месеца. Заседанията на съвета са редовни, ако на тях присъстват не по-малко от две трети от членовете им. Попечителският съвет взема решения с мнозинство от повече от половината от членовете си. Решенията на Попечителския съвет имат препоръчителен характер за Дружеството.

/8/ /нова – решение на ОС от 30.06.2005 г./ Попечителският съвет има следните функции:

1. /изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ следи за спазване на задълженията на Дружеството към осигурените във ФОНДА и на лицата, получаващи плащания от Фонда за изплащане на пожизнени пенсии или Фонда за разсрочени плащания;

2. /изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ разглежда жалби, молби и сигнали, свързани с нарушения на правата на осигурените във ФОНДА и на лицата, получаващи плащания от Фонда за изплащане на пожизнени пенсии или Фонда за разсрочени плащания, отправя питания и искания във връзка с тях до Дружеството и/ или други институции и организации, както и съдейства за уреждане на възникнали спорове;

3. обсъжда годишния финансов отчет на ФОНДА;

4. /изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ прави писмени предложения за подобряване на организацията и дейността на Дружеството по обслужване на осигурените във ФОНДА и на лицата, получаващи плащания от Фонда за изплащане на пожизнени пенсии или Фонда за разсрочени плащания;

5. /изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ прави писмени предложения по други аспекти от дейността на Дружеството, които засягат правата на осигурените във ФОНДА и на лицата, получаващи плащания от Фонда за изплащане на пожизнени пенсии или Фонда за разсрочени плащания;

6. изготвя годишен отчет за дейността си и го предоставя на Дружеството, управляващо ФОНДА, и на Комисията за финансов надзор до 30 април следващата година, а за годината на изтичане на мандата му – до датата на изтичане на мандата.

/9/ /нова – решение на ОС от 30.06.2005 г./ При осъществяване на дейността си Попечителският съвет има право:

1. на достъп до документацията на Дружеството, свързана с изпълнение на функциите му;

2. /изм. – решение на СД от 09.05.2019 г./ да изпраща свои членове на заседанията на управителния орган на Дружеството, когато се разглеждат въпроси, по които е отправил предложения, питания и искания;

3. да прави предложения за изменения и допълнения на Правилника на Фонда;

4. да прави предложения за подобряване дейността по допълнително пенсионно осигуряване във ФОНДА;

5. да ползва безвъзмездно помещения, техническо оборудване и други материални условия, необходими за осъществяване на функциите му;

6. да изисква при изпълнение на функциите си съдействието на Дружеството;

7. /доп. – решение на ОС от 29.07.2005 г./ да информира по подходящ начин обществеността за резултатите от своята дейност, включително на страницата на Дружеството в интернет.

/10/ /нова – решение на ОС от 30.06.2005 г./ Попечителският съвет е задължен:

1. да проучи получените жалби, молби и сигнали, да предприеме необходимите действия, в това число да отговори писмено на съответните лица в 2 месечен срок;

2. да информира незабавно заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление “Осигурителен надзор”, при основателно съмнение за извършени нарушения на осигурителното законодателство от страна на Дружеството, от негови служители или осигурителни посредници.

/11/ /нова – решение на ОС от 30.06.2005 г./ Членовете на Попечителския съвет не могат:

1. да разгласяват факти и сведения, които са узнали при или по повод на упражняване на функциите си по ал.8;

2. да използват положението си за получаване на придобивки или привилегии, освобождаване от задължения, както и избягване на последствията от свои или на друго незаконни действия;

3. /изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ да извършват лични услуги или да представляват или защитават интересите на физическо или юридическо лице в своята дейност или пред Дружеството, освен ако това не е в интерес на осигурените във ФОНДА и на лицата, получаващи плащания от Фонда за изплащане на пожизнени пенсии или Фонда за разсрочени плащания или не следва от изискванията на законодателството.

Права и задължения на осигурените лица

/заглавие ново – решение на ОС от 30.06.2005 г./

Чл. 94. /1/ Осигурените лица във ФОНДА имат право на:

1. /изм. – решение на ОС от 01.04.2004 г./ Допълнителна лична пожизнена пенсия за старост при условията на чл. 25, ал.1 т.1 и 2;

2. /изм. – решение на ОС от 01.04.2004 г.; изм. – решение на СД от 11.11.2011 г., доп. – решение на СД от 01.07.2019 г., изм. – решение на СД от 25.07.2019 г./ Еднократно или разсрочено изплащане до 50 сто от средствата, натрупани по индивидуалната партида – при трайно намалена работоспособност над 89,99 на сто – при условията на чл. 25, ал.1, т.3.

/2/ /изм. – решение на ОС от 01.04.2004 г., изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ Наследниците на починал осигурен във ФОНДА имат право на еднократно или разсрочено изплащане на средства от индивидуалната му осигурителна партида, наследниците на починал пенсионер имат право на еднократно изплащане на сума, определена съгласно чл. 79в, ал. 1 или ал. 2, а наследниците на лице, получаващо

разсрочено плащане, имат право на еднократно изплащане на остатъка от дължимите плащания съгласно чл. 79в, ал. 3.

Чл. 95. Осигуреното лице има право да прехвърли натрупаната сума по индивидуалната си партида от ФОНДА в друг универсален пенсионен фонд, учреден и управляван от друго пенсионноосигурително дружество при условията на този Правилник и приложимото законодателство.

Чл.95а. /изм. – решение на ОС от 13.05.2004 г./ /1/ /изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ При преобразуване или прекратяване на Дружеството или на ФОНДА дружеството, в чийто фонд е прехвърлена индивидуалната партида на осигуреното лице, задължително го уведомява за прехвърлянето и за правата му в едномесечен срок от прехвърлянето.

/2/ /изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ По реда на ал. 1 за прехвърлянето се уведомяват и пенсионерите, и осигурителите, когато правят вноски за своя сметка.

/3/ /нова – решение на УС от 30.08.2021 г./ При преобразуване на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии и на Фонда за разсрочени плащания лицата, получаващи плащания от тези фондове, се уведомяват за преобразуването по реда на ал. 1.

/4/ /нова – решение на УС от 30.08.2021 г./ В случаите по ал. 1 в едномесечен срок от уведомяването осигурените лица имат право да прехвърлят средствата по индивидуалната си партида в друг фонд от същия вид за допълнително задължително пенсионно осигуряване. За лицата, които не са упражнили правата си по предходното изречение в определения срок, се счита, че са потвърдили мълчаливо участието си във фонда за допълнително социално осигуряване, в който е прехвърлена индивидуалната им партида в резултат на преобразуването или прекратяването.

Чл.96. /1/ /изм. – решение на ОС от 01.04.2004 г./ Осигуреното лице, а в случай на смърт – неговите наследници, имат право на безплатна информация за натрупаните средства по индивидуалната партида, за доходността от тяхното управление и за произтичащите от набраните средства пенсионни права.

/2/ /отм. – решение на ОС от 01.04.2004 г./

Чл.97. Осигуреното лице и неговите наследници имат право да сигнализират Попечителския съвет и Комисията за нарушения в дейността на Дружеството.

Чл.98. Осигурените лица не отговарят за задълженията на Дружеството.

Чл.99. Осигуреното лице се задължава да плаща частта от осигурителната вноска, която е за негова сметка, в размер и срокове съгласно изискванията на КСО.

Задължения на работодателите и самоосигурените лица

Чл.100. /1/ Работодателите и самоосигурените лица се задължават да плащат осигурителните вноски в размер и срокове, определени в КСО и другите нормативни актове по задължителното допълнително пенсионно осигуряване.

/2/ /нова – решение на ОС от 01.04.2004 г./ Работодателите не могат да бъдат осигурителни посредници на Дружеството по отношение на своите работници и служители.

Права и задължения на осигурителните посредници

/Заглавие ново – решение на ОС от 01.04.2004 г./

Чл.101 /нов – решение на ОС от 01.04.2004 г./ /1/ /доп. – решение на СД от 01.07.2019 г./ Осигурителните посредници – физически лица, и лицата, упълномощени от осигурителни посредници – юридически лица, имат право да сключват осигурителни договори и да приемат заявления за участие във ФОНДА, за промяна на участие и за прехвърляне на средства от името и за сметка на Дружеството.

/2/ /отм. – решение на СД от 09.05.2019 г./

/3/ Осигурителен посредник на Дружеството, както и лицата, упълномощени от осигурителни посредници – юридически лица, не могат да работят за други пенсионноосигурителни дружества.

/4/ /нова – решение на ОС от 13.05.2004 г./ Комисията включва осигурителните посредници и лицата, упълномощени от осигурителните посредници – юридически лица, в публичен регистър на осигурителните посредници.

Чл.102. /нов – решение на ОС от 01.04.2004 г.; изм. – решение на СД от 09.05.2019 г./ /1/ При осъществяване на дейността си осигурителните посредници са длъжни да:

1. /доп. – решение на СД от 01.07.2019 г./ се легитимират пред осигурените лица с документ, издаден от Дружеството, и да предоставят на съответното лице данни за контакт;

2. спазват принципа за свобода на избор на фонд;

3. /доп. – решение на СД от 01.07.2019 г./ оказват съдействие на лицето, подаващо заявление за допълнително пенсионно осигуряване или заявление за промяна на участие и за прехвърляне на средства, и да следят да не се допусне увреждане на интересите му;

4. разясняват на лицата добросъвестно и с дължимата грижа правата и задълженията им по осигурителните договори, да им предоставят вярна и точна информация за Дружеството и ФОНДА, и да не дават обещания или да правят предположения относно бъдещата доходност от инвестиране на средствата на ФОНДА;

5. опазват личните данни на осигурените лица, като не използват получената информация за цели, които не са свързани с упражняване на правата и изпълнение на задълженията по договора за осигурително посредничество;

6. опазват търговската тайна и търговския престиж на Дружеството, и да не предоставят неверни, непълни или подвеждащи сведения за други пенсионноосигурителни дружества.

/2/ /отм. – решение на СД от 09.05.2019 г./

/3/ Осигурителните посредници нямат право да предоставят на трети лица информацията, с която разполагат за осигурените лица, пенсионерите, техните наследници и осигурителите.

Чл.103. /нов – решение на ОС от 01.04.2004 г./ /1/ Осигурителните посредници имат право на възнаграждение за извършената от тях работа.

ХІІІ. ИЗМЕНЕНИЯ И ДОПЪЛНЕНИЯ НА ПРАВИЛНИКА. РЕД И НАЧИН ЗА ОБЯВИ И СЪОБЩЕНИЯ, СВЪРЗАНИ С ДЕЙНОСТТА НА ФОНДА

/предишен раздел ІХ – решение на УС от 29.07.2021 г./

Чл.104. /1/ /изм. – решение на СД от 06.02.2012 г.; изм. – решение на СД от 09.05.2019 г., предишен чл. 78 – решение на УС от 29.07.2021 г./ Правилникът се изменя и допълва с решение на управителния орган на Дружеството.

/2/ /отм. – решение на ОС от 13.05.2004 г./

Чл.105. /изм. – решение на ОС от 01.04.2004 г.; изм. – решение на СД от 09.05.2019 г. предишен чл. 79 – решение на УС от 29.07.2021 г / Измененията и допълненията на този Правилник влизат в сила след одобрение от Комисията.

Чл.106. /изм. – решение на ОС от 13.05.2004 г.; изм. – решение на СД от 09.05.2019 г., предишен чл. 80 – решение на УС от 29.07.2021 г / Съобщенията за изменения и допълнения в Правилника се публикуват в два централни ежедневника и в интернет-страницата на Дружеството в 7-дневен срок от получаване на решението на Комисията за одобрение на промените.

Чл.107. /предишен чл. 81 – решение на УС от 29.07.2021 г / При несъгласие с изменения и допълнения в Правилника, изразени писмено в тримесечен срок от уведомяването по чл. 106, осигуреното лице има правата по чл. 73, ал.3 от този Правилник.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. По смисъла на този Правилник изброените по-долу термини имат следното значение:

/изм. – решение на СД от 14.04.2015 г., изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ “Дружеството” е “АЙ ЕН ДЖИ Пенсионноосигурително дружество” АД, което считано от 06.04.2015 г. е преименувано на “ЕН ЕН Пенсионноосигурително дружество” ЕАД, а считано от 09.08.2021 г. променя наименованието си на „Пенсионноосигурителна компания ОББ“ ЕАД.

/изм. – решение на СД от 14.04.2015 г., изм. решение на СД от 16.06.2015 г., изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ “ФОНДЪТ” е “Ай Ен Джи Универсален пенсионен фонд“, който считано от 14.04.2015 г. е преименуван на “ЕН ЕН Универсален пенсионен фонд“, а считано от 24.08.2021 г. променя наименованието си на „Универсален пенсионен фонд ОББ“.

/изм. – решение на СД от 14.04.2015 г., изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ “Правилник” е настоящият Правилник за организацията и дейността на “Универсален пенсионен фонд ОББ”.

“Комисията” е Комисията за финансов надзор, която е специализиран държавен орган, осъществяващ регулиране и надзор върху дейността на Дружеството и ФОНДА.

/нов – решение на ОС от 01.04.2004 г./ “Заместник-председателят” е заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление “Осигурителен надзор”.

/отм. – решение на ОС от 01.04.2004 г./ “Осигурителни случаи”

/изм. – решение на ОС от 13.05.2004 г., доп. – решение на УС от 29.07.2021 г./ “Осигурено лице” е физическо лице, на чието име и в чиято индивидуална осигурителна партида са внасяни или се внасят – осигурителни вноски за допълнителна пенсия, при условия и по ред определени в закон, Правилника и осигурителния договор. Осигурено лице е и лицето, за което са внасяни осигурителни вноски и което получава еднократно или разсрочено плащане от фонд за допълнително пенсионно осигуряване или от фонд за разсрочени плащания.

“Самоосигурено лице” е физическо лице, което е длъжно да внася осигурителни вноски изцяло за своя сметка.

/нов – решение на ОС от 01.04.2004 г. доп. – решение на УС от 29.07.2021 г./ “Пенсионер” по смисъла на този Правилник е физическо лице, което получава допълнителна пожизнена пенсия при условията на този Правилник и пенсионния договор.

/изм. – решение на ОС от 01.04.2004 г., изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ “Наследници на осигурено лице или пенсионер на ФОНДА” са наследниците му по закон при съответно прилагане на чл. 3, чл. 4, ал. 1 и чл. 5 - 10а от Закона за наследството .

“Осигурител” е всяко физическо лице, юридическо лице или негово поделение, както и други организации, които имат задължение да внасят осигурителни вноски за други физически лица.

“Работодател” всяко физическо лице, юридическо лице или негово поделение, както и други организации, което наема работници и служители по трудови или служебни правоотношения.

“Осигурителен доход” е доходът на базата на който се правят осигурителни вноски от работодателите – осигурители, осигурените лица и самоосигурените лица определен по реда на КСО.

“Осигурителен договор” е договор на осигурено лице с Дружеството за участие във ФОНДА.

/нов- решение на ОС от 01.04.2004 г./ “Пенсионен договор” е договорът, който се подписва между Дружеството и осигурено във ФОНДА лице, придобило право на допълнителна месечна пенсия.

“Заявление” е едностранно волеизявление на осигуреното лице, с което то приема условията за осигуряване във ФОНДА.

“Биометрични таблици” са статистически и вероятностни оценки за определяне на риска смъртност, очаквана средна продължителност на живота, изградени на базата на официални статистически данни и социално-демографски особености на съвкупността от осигурените във ФОНДА лица.

“Пенсионна схема” е конкретен финансов механизъм за определяне на пенсионни задължения, плащания и осигурителни случаи, изчислени чрез актюерски (статистически) методи.

/изм. – решение на ОС от 01.04.2004 г./ “Индивидуална осигурителна партида” е персонална сметка на осигуреното лице

/изм. и доп. – решение на СД от 01.07.2019 г./ “Натрупани средства по индивидуална осигурителна партида” е размерът на натрупаните средства в индивидуална осигурителна партида на осигуреното лице, формиран от осигурителните вноски и внесените суми от лихви върху тях, прехвърлените средства от друг пенсионен фонд, средствата, преведени от Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система и разпределения доход от инвестиране на средствата на ФОНДА, намалени със съответните такси и удържки по този Правилник.

/нов – решение на ОС от 01.04.2004 г., изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ “Нетни активи на ФОНДА” са стойността на активите на ФОНДА, намалени със задълженията към Дружеството за такси и удържки, начислените суми за изплащания в брой на осигурени лица и други задължения, различни от задължения към осигурените лица.

/изм. – решение на ОС от 13.05.2004 г., изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ “Технически лихвен процент” е лихвен процент, който се прилага при изчисляване размера на допълнителната пожизнена пенсия за старост.

“Актюерски методи и разчети” са съвкупност от статистически методи и правила, които се прилагат за определяне на очаквания приход от бъдещи вноски и инвестиции, както и за определяне на дължимите суми за изплащане на бъдещите пенсии.

/нов – решение на ОС от 13.05.2004 г./ “Неперсонифицирана партида” е партида във ФОНДА, водена в лева и дялове по смисъла на чл. 51а-51е на Правилника, в която се отчитат неперсонифицираните суми от вноски на осигурени лица до момента на персонификацията на лицата.

/нов-решение на ОС от 01.04.2004 г./ “Нетна вноска” е постъпилата във ФОНДА вноска, намалена с дължимите такси и удържки, съгласно този Правилник.

/нов – решение на ОС от 01.04.2004 г./ “Емитент” е лицето, задължено по ценните книжа, които са приети за търговия на регулиран пазар на ценни книжа.

/нов – решение на ОС от 01.04.2004 г./ “Свързани лица” са:

а) /изм. и доп. – решение на СД от 01.07.2019 г./ юридическите лица, за които е изпълнено някое от следните условия:

аа) те са предприятие майка и/ или дъщерни дружества от една и съща група (т.е. всяко предприятие майка, дъщерно дружество и друго дъщерно дружество е свързано с останалите);

бб) едното от тях има участие във или е съвместно дружество на другото дружество или има участие във или е съвместно дружество на предприятие майка или дъщерно дружество от група, в която другото дружество е предприятие майка или дъщерно дружество;

вв) и двете дружества са съвместни дружества на едно и също трето лице;

гг) едното от тях е съвместно дружество на, а в другото има участие едно и също трето лице;

дд) едното от тях е контролирано или контролирано съвместно от физическо лице, което се намира в отношения с другото юридическо лице съгласно буква „б“;

ее) по отношение на едното от тях, физическо лице, което се намира в отношения с другото юридическо лице съгласно буква „б“, подбуква „аа“, упражнява значително влияние или заема ръководна длъжност в него или в неговото предприятие майка;

б) /изм. и доп. – решение на СД от 01.07.2019 г./ юридическо лице и физическо лице, ако физическото лице или близък член на неговото семейство:

аа) упражнява контрол или упражнява съвместен контрол върху юридическото лице;

бб) упражнява значително влияние върху юридическото лице, или

вв) заема ръководна длъжност в юридическото лице или в предприятието майка на юридическото лице.

По смисъла на буква „а“, подбукви „бб“ – „гг“ „съвместно дружество“ е дружество, върху което съответното лице упражнява съвместен контрол заедно с друго лице; за съвместни дружества се считат и дъщерните дружества на съвместното дружество.

По смисъла на буква „б“ „близък член на семейството“ на дадено лице се счита всеки член на семейството, който може да оказва влияние върху или може да бъде повлиян от това лице в отношенията му с юридическото лице, в т.ч. неговите деца и съпруг/а, лицето, с което то се намира във фактическо съжителство, децата на това лице и лицата, които са на негова издръжка или на издръжка на лицето, с което е налице фактическо съжителство.

По смисъла на буква „а“, подбуква „е“ и буква „б“, подбуква „бб“ „значително влияние“ е налице, когато съответното лице притежава пряко и/ или чрез контролирано лице/ лица 20 или повече от 20 на сто от капитала или от гласовете в общото събрание на юридическото лице, като общият размер на участието възлиза на сбора от пряко притежаваните гласове и гласовете, притежавани от контролираните лица.

По смисъла на буква „а“, подбуква „д“ и буква „б“, подбуква „аа“ „съвместен контрол“ е предвидено в договор споделяне на контрола върху дейността на юридическо лице и е налице, когато за вземането на решения за тази дейност е необходимо единодушно съгласие на лицата, които споделят контрола.

в) /отм. – решение на СД от 01.07.2019 г./

г) /изм. – решение на ОС от 30.05.2006 г., отм. – решение на СД от 01.07.2019 г./

д) /нова – решение на ОС от 30.05.2006 г.; изм. – решение на СД от 30.03.2016 г.; изм. – решение на СД от 06.06.2016 г., отм. – решение на СД от 01.07.2019 г./

/нов – решение на ОС от 30.05.2006 г.; изм. – решение на СД от 30.03.2016 г., изм. и доп. – решение на СД от 01.07.2019 г./ „Контрол“ е налице, когато определено физическо или юридическо лице (контролиращият):

а) може да упражнява пряко и/или непряко повече от половината от гласовете в общото събрание на юридическо лице, или

б) може да определя повече от половината от членовете на управителния или контролния орган на юридическо лице и същевременно е акционер или съдружник в това лице, или

в) има право да упражнява решаващо влияние върху юридическо лице по силата на сключен с това лице договор или на неговия учредителен акт или устав, ако това е допустимо съгласно законодателството, приложено към това юридическо лице, или

г) е акционер или съдружник в дружество, и:

аа) повече от половината от членовете на управителния или контролния орган на това юридическо лице, които са изпълнявали съответните функции през предходната и текущата финансова година и до момента на изготвяне на консолидираните финансови отчети, са определени единствено в резултат на упражняването на неговото право на глас, или

бб) което самостоятелно контролира по силата на договор с други акционери или съдружници в това юридическо лице повече от половината от гласовете в общото събрание на това юридическо лице, или

д) по силата на закон, устройствен акт или споразумение управлява, представлява и/или определя инвестиционната политика на друго лице.

В случаите по букви „а“, „б“ и „г“ към гласовете на контролиращия се прибавят:

аа) гласовете на юридическите лица, върху които той упражнява контрол;

бб) гласовете на лицата, които действат от свое име, но за негова сметка или за сметка на контролирано от него юридическо лице;

вв) непряко притежаваните гласове в капитала на юридическото лице, спрямо което се преценява контрол, изчислени като производението от участието на контролиращия в капитала на лицето, чрез което се притежава непряко участие, и участието на това лице в капитала на юридическото лице, спрямо което се преценява контрол, като:

ааа) при наличие на повече от едно междинно лице в линията на непряко притежание в производението се включва и участието на съответното междинно лице в капитала на другото;

ббб) при непряко притежаване на участие по повече от една линия се използва сборът от непряко притежаваните от контролиращия гласове в капитала на юридическото лице, спрямо което се преценява контрол, по всяка линия.

В случаите по букви „а“, „б“ и „г“ гласовете на контролиращия се намаляват с гласовете по акциите, държани за сметка на лице, което не е нито контролиращият, нито контролирано от него юридическо лице, както и с гласовете по акциите, които са предмет на залог, ако правата по тях се упражняват по нареждане и в интерес на залогодателя.

В случаите по букви „а“ и „г“ гласовете на контролиращия се намаляват с гласовете по акциите, притежавани от самото контролирано от него лице чрез лице, което то контролира, или чрез лице, което действа от свое име, но за сметка на контролиращия и на контролираното от него лице.

/нов – решение на ОС от 30.05.2006 г., отм. – решение на СД от 01.07.2019 г./

/нов – решение на ОС от 30.05.2006 г., отм. – решение на СД от 01.07.2019 г./

/нов – решение на ОС от 30.05.2006 г.; изм. – решение на СД от 13.01.2012 г., отм. – решение на СД от 01.07.2019 г./

/нов – решение на ОС от 30.05.2006 г., отм. – решение на СД от 01.07.2019 г./

/нов – решение на ОС от 30.05.2006 г., отм. – решение на СД от 01.07.2019 г./

/нов – решение на ОС от 30.05.2006 г., изм. – решение на СД от 01.07.2019 г./ „Опция“ е деривативен финансов инструмент, който изразява правото за закупуване или продажба на определен брой ценни книжа или други финансови инструменти по предварително фиксирана цена до изтичането на определен срок или на определена дата.

/нов – решение на ОС от 30.05.2006 г., изм. – решение на СД от 01.07.2019 г./ „Фючърс“ е деривативен финансов инструмент, който изразява правото и задължението за закупуване или продажба на определен брой ценни книжа или други финансови инструменти по предварително фиксирана цена на определена дата.

/нов – решение на ОС от 30.05.2006 г./ „Форуърден валутен договор“ е договор за покупко-продажба на определено количество чуждестранна валута на точно определена бъдеща дата по предварително уговорен валутен курс и условия за изпълнение.

/нов – решение на ОС от 30.05.2006 г., изм. – решение на СД от 01.07.2019 г./ „Инвестиционен имот“ е инвестиционен имот по смисъла на Международен счетоводен стандарт 40.

/нов – решение на ОС от 30.05.2006 г./ „Лихвена суапова сделка“ е договор между две страни за размяна на базиращи се на условна главница лихвени плащания за определен период.

/нов – решение на СД от 11.11.2011 г./ „Държава членка“ е държава – членка на Европейския съюз, или друга държава – страна по Споразумението за Европейско икономическо пространство.

/нов – решение на СД от 13.01.2011 г./ „Пенсионни схеми на Съюза“ са пенсионните схеми, уредени с Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз и с Условията за работа на другите служители в Европейския съюз.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§2. /отм. – решение на ОС от 01.04.2004 г.; нов – решение на СД от 14.04.2015 г., изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ След датата на промяната на наименованието на Дружеството от „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество“ ЕАД на „Пенсионноосигурителна компания ОББ“ ЕАД, условията по сключените договори за допълнително задължително пенсионно осигуряване остават непроменени.

§3. /нов – решение на ОС от 01.04.2004 г./ /1/ Размерът на резерва в Дружеството за гарантиране постигането на минимална доходност се определя в процент от активите на ФОНДА по години, като не може да бъде по-малък от:

1. за 2003 г. – 0,2 на сто;

2. за 2004 г. – 0,4 на сто;

3. за 2005 г. – 0,6 на сто;

4. за 2006 г. – 0,8 на сто;

5. /изм. – решение на УС от 30.08.2021 г./ за 2007 г. и след това до 31.08.2021 г. – 1 на сто.

/2/ /нова – решение на УС от 30.08.2021 г./ Считано от 31.08.2021 г. размерът на резерва в Дружеството за гарантиране постигането на минимална доходност се определя в размер на 0,5 на сто от нетните активи на ФОНДА. Създава резерва за гарантиране на сумата на brutния размер на преведените вноски във ФОНДА, като прехвърля в него освободените средства от резерва за гарантиране постигането на минимална доходност.

§4. /нов – решение на ОС от 01.04.2004 г./ Отчитането на натрупаните средства по индивидуалните партиди на осигурените лица в дялове се въвежда от 01.07.2004 година.

§5. /доп. – решение на ОС от 31.10.2006 г., решение на СД от 11.11.2011 г., решение на СД от 31.01.2012 г.; решение на СД от 06.02.2012 г./ Този Правилник е приет с решение на Общото събрание на акционерите на Дружеството на 6 октомври 2000 г., изменен и допълнен с решение на Общото събрание на акционерите на 21 декември 2000 г., изменен и допълнен с решение на Общото събрание на акционерите на 28 март 2001 г., изменен и допълнен с решение на Общото събрание на акционерите на 8 януари 2004 г. на основание §3 на ПЗР на Наредба №3 от 24.09.2003 година на Комисията за финансов надзор, изменен и допълнен с решение на Общото събрание на акционерите на 01.04.2004 г. и решение на Общото събрание на акционерите на 13.05.2004 г., изменен и допълнен с решение на Общото събрание на акционерите на 30.03.2005 г. и решение на Общото събрание на акционерите на 11.04.2005 г., изменен и допълнен с решение на Общото събрание на акционерите на 30.06.2005 г. и решение на Общото събрание на акционерите на 29.07.2005 г., изменен и допълнен с решение на Общото събрание на акционерите от 30.05.2006 г. и решение на Общото събрание на акционерите от 14.07.2006 г., изменен и допълнен с решение на Общото събрание на акционерите от 31.10.2006 г., изменен и допълнен с решение на Съвета на директорите от 11.11.2011 г., изменен и допълнен с решение на Съвета на директорите от 13.01.2012 г., изменен и допълнен с решение на Съвета на директорите от 06.02.2012 г., изменен и допълнен с решение на Съвета на директорите от 12.02.2013 г., изменен и допълнен с решение на Съвета на директорите от 10.10.2014 г., изменен и допълнен

с решение на Съвета на директорите от 14.04.2015 г., изменен и допълнен с решение на Съвета на директорите от 16.06.2015 г., изменен и допълнен с решение на Съвета на директорите от 18.08.2015 г., изменен и допълнен с решение на Съвета на директорите от 02.02.2016 г., изменен и допълнен с решение на Съвета на директорите от 30.03.2016 г., изменен и допълнен с решение на Съвета на директорите от 06.06.2016 г., изменен и допълнен с решение на Съвета на директорите от 08.09.2016 г., изменен и допълнен с решение на Съвета на директорите от 19.11.2018 г., изменен и допълнен с решение на Съвета на директорите от 09.05.2019 г., изменен и допълнен с решение на Съвета на директорите от 01.07.2019 г., изменен и допълнен с решение на Съвета на директорите от 25.07.2019 г. и одобрен с решение на КФН № 924 – УПФ от 06.08.2019 г., изменен и допълнен с решение на Управителния съвет от 31.08.2020 г. и одобрен с решение на КФН № 710 - УПФ от 15.09.2020 г., изменен и допълнен с решение на Управителния съвет от 29.07.2021 г., изменен и допълнен с решение на Управителния съвет от 30.08.2021 г. и одобрен с решение на КФН № 656-УПФ от 02.09.2021 г. в съответствие с действащото към момента българско законодателство и Устава на Дружеството.

§5а /нов – решение на СД от 11.11.2011 г./ Измененията и допълненията в Раздел VIII и в чл. 61, ал. 2 от този Правилник, приети с решение на Съвета на директорите от 11.11.2011 г., влизат в сила на 01.01.2012 г.

§5б /нов – решение на СД от 12.02.2013 г./ Измененията и допълненията в Раздел III, приети с решение на Съвета на директорите от 12.02.2013 г., влизат в сила на 22.02.2013 г.

§5в /нов – решение на СД от 10.10.2014 г./ Измененията и допълненията в Раздел III, приети с решение на Съвета на директорите от 10.10.2014 г., влизат в сила на 21.10.2014 г.

§5г /нов – решение на СД от 02.02.2016 г.; изм. – решение на СД от 30.03.2016 г./ Измененията и допълненията в чл. 10, приети с решение Съвета на директорите от 30.03.2016 г., и чл. 44, б. “д” и б. “е”, приети с решения на Съвета на директорите от 02.02.2016 г. и от 30.03.2016 г., влизат в сила от 15.08.2015 г.

Измененията в дефинициите за „свързани лица“ и „контрол“, приети с решение на Съвета на директорите от 30.03.2016 г. влизат в сила от 12.08.2016 г.

Извън случаите, изрично посочени по-горе, измененията и допълненията, приети с решение на Съвета на директорите от 02.02.2016 г. и решение на Съвета на директорите от 30.03.2016 г., влизат в сила от 01.01.2016 г.

§5д /нов – решение на УС от 31.08.2020 г./ Намаленият размер на удръжката по чл.61 , ал.1, т.1, б.“б“ се прилага, считано от 01.10.2020 г.

§5е /нов – решение на УС от 31.08.2020 г./ Намаленият размер на инвестиционната такса по чл. 61, ал. 1, т.2 се прилага, считано от 01.01.2019 г.

§6. Разпоредбите на Правилника се прилагат, доколкото в закон или друг нормативен акт не бъдат установени други правила, които са задължителни за допълнителното задължително пенсионно осигуряване в универсални пенсионни фондове.

§7. За неуредените в настоящия Правилник въпроси се прилагат разпоредбите на КСО, наредбите за приложението му и други действащи нормативни актове.